

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetés és beföldre

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnap utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. SZEPTEMBER 21.

256. SZÁM

PÉNTEK

Közbeszólás

A radikális pártban közvetlenül a két szembenálló frakció döntő ütközete előtt mindkét oldalon letompult a harci készség és a klubbizottság szerdai ülése után minden remény megvan arra, hogy a pártegység gondolata fog diadalmasodni a belső ellentétek hullámai fölött. Maga a négyes koalíció is, amelynek kontraverziáiról szintén voltak hírek forgalomban, a kormány-pártok vezéreinek legutóbbi konferenciáján demonstrálta, hogy a főbb kérdésekben teljes egyetértés uralkodik a kormány tényezői között. Használják a Beograd ellen felsorakozott front vezéreinek egyenletlenségéről szóló verziókra is rácsafol a parasztdemokrata koalíció szolidaris magatartása. A politikai háború minden formációja hiánytalanul egységes, legalább kifelé, mert vigyáz arra, hogy hatalma esélyeit a házi viszályok el ne rontsák. A közvélemény azonban a mostani krízis megoldásának hangsúlyát nem a pártok számításaira, hanem az ország jövőjére helyezi. Kinek telhet öröme az egymásra fenekedő táborok egységében, amikor magának az államnak egysége és a hozzá fűződő nagy érdekek forognak kockán?

*

A demokrata párt vajdasági szervezetei felől is nézeteltérések zörejei hallatszanak. Hír szerint Grol Milán közoktatásügyi miniszter a noviszadi konferencián csodálkozásának adott kifejezést afölött, hogy a demokrata pártban vannak magyarok, akik az iskolázás terén a kisebbségeknek nyújtott engedményekkel nincsenek megelégedve. A miniszter — tegyük mindjárt hozzá, hogy méltán — hivatkozott arra, hogy az SHS. királyság megalakulása óta egyetlen közoktatásügyi miniszter sem tett annyit a kisebbségek iskolásérelmeinek orvoslására, mint ő. Beszédéből, valamint a demokrata párti magyarság egyik vezetőjének a minap megjelent nyilatkozatából arra lehet következtetni, hogy a demokrata párt szláv és magyar tagjai között bizonyos feszültség van, különösen a névvegyelemzést megszüntető rendelet végrehajtásának a nacionalizmus ellentállásából származó nehézségei miatt. A demokrata párti magyar politikus büszkén mutat rá azokra az eredményekre, amelyeket a párt magyar tagjai Grol Milán révén értek el a kisebbségi érdekek védelmében, de félreérthetetlen célzást tesz azokra a kedvezőtlen körülményekre is, amelyek a demokrata párt keretén belül is utját állják a jogos magyar törekvéseknek. Azok, akik a kisebbségi küzdelem irányítására kizárólagossági joggal ruházzák fel a magyar pártot, a demokrata párti magyar politikus nyilatkozatából azt a jóslatot szüri le, hogy nemsokára bekövetkezik a demokrata magyarok szecessziója. Mi nem így látjuk a helyzetet és nem is tartjuk kívánatosnak, hogy ez a jóslat bevaljon. A magyar nemzetiségi célkitűzések elé gördülő akadályok nem a pártállással függnek össze, hanem az általános viszonyokból folynak. Ahogy a magyar pártot nem illet meg szemrehányás, amiért nem tud vívmányokat kieszközölni a magyarságnak, holott a legerősebb kormánypárttal van szövetségben, a demokrata párt magyar tagjait sem érheti vád azok miatt az anomáliák miatt, amelyek az ő sürgetésükre kiadott iskolarendelet végrehajtása körül felmerültek. Radikális, demokrata és magyar párti magyar ugyanegy kisebbségi program szolgálatában áll, amelynek összetartó erejét nem gyöngítheti meg a pártállás differenciáltsága. Magyar kisebbségi érdek, hogy ne hiányozzanak magyarok egyetlenegy pártból sem, ahol hasznos munkát lehet kifejtetni a magyar nemzetiségi közösség javára. A névvegyelemzés eltörlése a még megmaradt sérelmek ellenére is a demokrata magyarok politikai elhelyezkedésének célszerűségét igazolja és semmiesetre sem nyújt hálás alkalmat új orientálódásra.

*

A magyar párt köreiből is egyesek új tájékozódást követelnek a megváltozott konstellációra és a párt eddigi politikájának meglehetősen teremtőlegére való tekintettel. A magyar párt vezetői azonban nem vesztik el körültekintő hig-

gadtságukat és bölcs mérlegeléssel néznek a politikai helyzet alakulása elé. A radikális pártnak az a része, amely a magyar párttal paktumot kötött, számos tanujelét adta fogékonyságának a kisebbségi jogok iránt, de a kisebbségeket érdeklő problémák végleges és gyökeres megoldását úgy a radikális pártban uralkodó áldatlan állapotok, mint általában az ország kielezett belpolitikai viszonyai lehetetlenné teszik. Igazságtalanság volna a meddőségnek ezért a korszakért akár a radikálisokat, akár a magyar pár-

tot felelőssé tenni és dőre illúzió azt hinni, hogy egy más párttal kötött fegyverbarátság a legcsekélyebb javulást is hozhatná. Amde azt bizvást meg lehet állapítani, hogy a magyar párt a magyarság ügyes-bajos ügyeinek elintézésében tulságosan kevés agilitást tanúsít és ezzel is teret ad annak az agitációnak, amely a magyar tömegeket a nagy szláv pártokba tereli. Elsősorban ezen kellene a magyar pártnak változtatnia, hogy az eddiginél nagyobb mértékben váljon urrá a Vajdaság magyar népe fölött.

Korosec kísérletet tesz a parasztdemokrata koalíció kettészakítására

A miniszterelnök kiküldöttei Zagrebben tárgyaltak a horvát parasztpárt vezetőivel, de eredményt nem tudtak elérni — Sztanojevics Aca Beogradban.

Ismét harcias a hangulat a radikális párt két táborában

Beogradból jelentik: A radikális klubbizottság ülésének elhalasztása után a politikai világ a legélelkebb érdeklődéssel figyeli a radikális párt belső ügyeinek alakulását. A klubbizottsági ülés elhalasztásának jelentőségéről politikai körökben megoszlanak a vélemények. Vukicsevics

aggodalommal nézik a főbizottság akcióját, mert az a benyomásuk, hogy a főbizottság a többi párt megkerülésével megegyezhetne a parasztdemokrata koalícióval és így ők lemaradhatnának a hatalomról.

Nagy figyelemmel kísérik a pártok Korosec miniszterelnök magatartását is. Sok jel mutat arra, hogy Korosec a horvát parasztpárthoz keres közeledést, de szeretné Pribicsevics elváltatani a horvátoktól. Korosecnek több kiküldöttje járt már Zagrebben, érintkezésbe is jutott a Radics-párt vezetőivel, de eredmény nélkül. Radicsék számára sokkal értékesebbnek látszik a független demokraták fegyverbarátsága, mint a Korosecé, mert a független demokraták a prékói szerbek tekintélyes részét képviselik. A prékói gondolat szempontjából nagy előnyt jelent a

Spaho Mehmed kereskedelmi miniszter

hívei szerint a klubbizottság szerdai ülése nagy elégtételül szolgálhat Vukicsevics számára, miután a megjelentek nagy száma az ő híveiből került ki és Vukicsevics ereje tudatában javasolhatta az ülés elhalasztását, hogy azon Sztanojevics Aca is részt vehessen. Ezzel szemben a főbizottság hívei szerint Vukicsevics szerdai magatartása tulajdonképpen visszavonulást jelent és annak a határozatlanságnak a jele, amely Vukicsevicset a döntő pillanatban elfogta.

Maga Sztanojevics Aca, aki szerdán audiencián volt Ófelségénél, már megérkezett Beogradba és részt vett a radikális párt szűkebb főbizottságának csütörtöki délelőtti ülésén. Sztanojevics Aca beogradi tartózkodásának ismét nagy jelentőséget tulajdonítanak, minthogy a főbizottság hívei benne látják az egyedüli politikust, aki megfelelő auktoritással rendelkezik a radikális párt belső viszonyainak szanálására és azt hiszik, hogy az ő szavát Vukicsevics hívei is követni fogják.

A szerdán felülkerekedett békülékeny hangulat egyébként csütörtökre már oszladozóban volt és mindkét részlől ismét harcias nyilatkozatok hangzottak el, úgy hogy a megegyezés esélyei csökkentek.

A négyes koalíció többi pártjában is nagy érdeklődéssel várják a radikális párt belső helyzetének tisztázását. A négyes koalíció pártjainak ez azért fontos, mert szeretnék tudni, hogy a radikális párt a koalícióban hány biztos szavazattal rendelkezik, ami nem közömbös a hatalmi szférák elosztása szempontjából. A demokraták

Sumenkovic Ilija helyettes külügyminiszter

horvátoknak, hogy együtt működhetnek a prékói szerbek egy részével. Éppen ezért a szlovén néppárt törekvései a parasztdemokrata koalíció megbontására nem biztatnak sikerrel.

Nehéz helyzetbe jutottak a muzulmánok is, akiknél nemcsak a képviselői klubban, hanem már a helyi szervezetekben is elégedetlenség mutatkozik Spaho politikájával szemben. Ezt az elégedetlenséget Spaho csak néhány muzulmán követelés gyors teljesítésével ellensúlyozhatná, de ebben a koalíció többi pártja, különösen a radikálisok nem igen járnak a kezére.

A radikális párt szűkebb főbizottságának ülése

A radikális párt szűkebb főbizottsága csütörtökön ülést tartott, amelyen a szélesebb főbizottság ülésének előkészítésével foglalkoztak. Az

ülésein egy darabig jelen volt Sztanofevics Áca is. *Trilkovics* Márkó az ülés után kijelentette az újságíróknak, hogy semmi különös nem történt, csak a helyzetet vitatták meg és az ország különböző részeiből érkezett sürgönyöket olvasták fel.

Ófelsége váratlanul visszaérkezett Beogradba

Ófelsége Alekszandar király csütörtökön délután hat óra előtt váratlanul visszaérkezett Beogradba. Kiséretében volt *Zsivkovics* Pera tábornok a királyi gárda parancsnoka. Röviddel Ófelsége megérkezése után *Hadzsics* Szteván tábornok hadügyminiszter megjelent az udvarnál és Ófelsége hosszabb kihallgatáson fogadta.

A király hirtelen visszaérkezése nagy feltűnést keltett és élénk kommentárokról adott alkalmat. Beavatott körök *ebben is annak a jelét látják*, hogy hamarosan döntő lépések fognak történni a helyzet tisztázására.

Sumenkovics helyettes külügyminiszter az angol követnél

Sumenkovics Ilija helyettes külügyminiszter csütörtök délután látogatást tett *Kenard* angol

követnél. A helyettes külügyminiszter és az angol követ több mint egy óra hosszat tanácskoztak. A tanácskozásról nem adtak ki hivatalos jelentést és arról sem közöltek az újságírókkal.

Marinkovics külügyminiszter Párisban

Marinkovics Voja külügyminiszter, mint Genf-ből jelentik, felesége és kabinetfőnöke kíséretében csütörtök délután Párisba utazott. A külügyminisztert a genfi delegáció valamennyi tagja kikísérte a pályaudvarra. Párisi jelentés szerint *Marinkovics* Voja külügyminiszter este tíz órakor odaérkezett és a Continentalban szállt meg.

A genfi jugoszláv delegáció vezetését *Rakics* Milán követ vette át.

A tornádó elérte Newyorkot, de nem okozott nagy pusztításokat

Floridában ötvenmillió dollár kárt okozott a vihar

Newyorkból jelentik: A tornádónak csak nyulványai jutottak el szerdán délután Newyorkba, de még így is olyan erős volt a forgószél, hogy a kikötőben és a Cityben sok kárt okozott. A közeledő hajókat rádióon előzetesen értesítették, hogy nyílt tengeren várják be, míg a tornádó elvonul, az indulásra kész gőzök pedig nem szedték fel horgonyaikat és így a hajóforgalomban csak késések mutatkoztak, de baj nem történt.

Floridából egyre nagyobb pusztításokat jelentenek.

Amióta a rádióállomásokat helyrehozták. Az *Okecho-bee-tó* mentén (Palm-Beachtól északnyugatra) nagy községek és fürdőhelyek semmisültek meg, a kár aránylag nagyobb, mint

Palm-Beachban, ahol a romok alól eddig háromszáz holttestet ástak ki.

A halottakat nem is teszik koporsóba, csak gyorsan elföldelik, nehogy járvány törjön ki. Florida katasztrófával sújtott városaiban az épen maradt templomok, iskolák és egyes szállodákat kórházakká rendezte be a Vöröskereszt, a hajléktalanokat a hatóság beszállásolta olyan házakba, amelyek nem szenvedtek a tornádótól és ezeket a szánalomra méltó embereket a hatóság éllelmezi.

A Floridán okozott anyagi kárt hozzávetőleg ötvenmillió dollárra becsülik.

Párisból jelentik: A francia gyarmatügyi miniszter hivatalos jelentése szerint a Kis Antillákon levő Guadeloupe francia gyarmaton, amely a ciklon következtében a legtöbbet szenvedett, a halottak száma nem ötszáz, hanem hatszáz. A sziget kormányzója táviratilag élelmiszer-segítséget kért és két francia hajó Martinique szigetről nyomban utnak indult nagymennyiségű élelmiszerral Guadeloupe felé.

Newyorki jelentés szerint a tornádónak több, mint kétezer halottja van, mert eddig Floridából négyszáz, Portorikóból ezer, Guadeloupeból többszáz és a Virginia szigetéről hatvanöt halottról érkezett jelentés.

Elkészült Olaszország új alkotmánya

Minden hatalom a fasiszta nagytanácsé — A nagytanács elé tartozik a trónöröklés rendjének megváltoztatása, a királyi jogkör megállapítása és a királyi kiváltságok körülhatárolása

Rómából jelentik: A fasiszta nagytanács utolsó ülésén, amely szerdán este tíz órakor kezdődött és egyfolytában csütörtök reggeli 4 óráig tartott, nagyszabású alkotmánymódosításokat határoztak el,

amely a fasiszta nagytanácsot az állam egyik legfontosabb szervévé emeli. Rocca igazságügyminiszter előterjesztette a tizenegy szakaszból álló törvénytervezetet, amelyet a beható vita után egyhangúlag fogadtak el. Ezzel

a fasiszta nagytanács az állami alkotmány döntő intézménye lesz.

Az első fejezet úgy rendelkezik, hogy a fasiszta nagytanács a legfőbb szerv, amely az 1922. évi októberi forradalomból létesült uralom működését szabályozza. Elébe kerülnek jóváhagyás végett a törvényjavaslatok, politikai, gazdasági és társadalmi kérdéseket, amelyek az egész országot érintik, a kormány elsősorban a fasiszta nagytanácsban tartozik megvitatni s *annak határozata dönti el, hogy a megfelelő törvényjavaslatokat a kormány a király eléjuttassa-e.*

A fasiszta nagytanács elnöke a kormány elnöke,

ő hívja össze bizonyos időközökben a nagytanácsot, amelynek rendes tagjai: a szenátus és a kamara elnökei, a miniszterek, a római történelmi nevezetességű felvonulás, a *Marcia su Roma* négytagú vezetősége, az államtitkárok a miniszterelnökségből, a belügyminisztériumból és a korporációs minisztériumból, a nemzeti milícia vezérkari főnöke, a fasiszta párt titkára, helyettes titkárai és adminisztratív titkára, a fasiszta párt direktóriumának tagjai, akik 1922 után legalább ötévi tevékenységet fejtettek ki és a vidéki párt-szervezetek titkárai, akik 1922 óta ilyen hivatalt viseltek, a fasiszta érdekképviseletek elnökei, az állam védelmére alakított rendkívüli törvényszék elnöke.

A miniszterelnök előterjesztésére

a király rendelettel nevezi ki a fasiszta nagytanács tagjait,

de maga a miniszterelnök a saját rendeletével is kinevezhet a nagytanácsba tagokul bizonyos határidőre

olyan férfiakat, akik a nemzet jóvoltára érdemeket szereztek és a fasiszta forradalom sikere körül kitüntették magukat.

Van az új törvénynek egy rendelkezése, amely feltalmozza a miniszterelnököt, hogy olyan szakkérdéseket nevezhessen ki a fasiszta nagytanácsba, akik a nagytanács elé kerülő fontos szakkérdésekben kiválóak, tehát jó tanácsokkal tudnak szolgálni.

A fasiszta nagytanács tagsága összeegyeztethető a szenátussal s a képviselőséggel.

A nagytanácsnak egyetlen tagját sem szabad letartóztatni, büntető eljárást nem szabad ellene megindítani, a rendőrség semmiért sem vonhatja felelősségre anélkül, hogy a nagytanács jóváhagyását előzetesen ki nem kérte.

A nagytanács határozata kell ahhoz, hogy valamelyik tagja ellen fegyelmi vizsgálatot lehessen elrendelni.

A nagytanács dönt:

1. a képviselők névjegyzékének összeállítása fölött;

2. a fasiszta párt szabályzata és politikai iránya fölött;

3. határoz arról, hogy kiket nevezzen ki a kormány a párt titkárává, helyettes titkárává és a párt direktóriumának tagjává, vagy kiket mozditson el ilyen állásoktól.

A nagytanács elé tartozik minden alkotmányjogi kérdés, tehát

a trónöröklés rendjének megváltoztatása, a királyi jogkör megállapítása és a királyi kiváltságok körülhatárolása.

A nagytanács szabja meg a szenátus, a kamara és a kormány hatáskörét, a végrehajtó hatalom működésének kereteit, a testületi szindikátusok rendjét, a szabadságjogok terjedelmét, az állam és a katolikus egyház viszonyát, dönt nemzetközi szerződések fölött, amelyek az állam vagy az olasz gyarmatok területét módosítják.

A nagytanács állítja össze azt a névsort, amelyből megüresedés esetén a király a kor-

mány leendő vezetőjét kizemeli

és azoknak az alkalmas férfiaknak névsorát is, akik közül a király a megüresedő miniszteri és kormányzó állásokra valakit kinevezhet. A fasiszta párt főtitkára az új törvény értelmében egyúttal a nagytanács titkára is, aki az elnököt akadályoztatása esetén helyettesíti és a nagytanácsot összehívhatja, amikor is ő elnököl.

A nagytanács ülései titkosak.

Tekintet nélkül a jelenlévő tagok számára, a nagytanács mindig határozatképes. A nagytanács tagja semmiféle fizetést vagy tiszteletdíjat nem huz, az államkincstár a tanács tagjainak működése költséggel nem terhelheti.

A titkárt, a helyettes és az adminisztratív titkárt, ugyancsak a párt direktórium tagjait a nagytanács jóváhagyásával a kormány rendeleti uton három évre nevezi ki s hivataloskodásuk után újra megválaszthatja. Az alkotmánytörvény egy rendelkezése úgy szól, hogy a kormány elnökének javaslatára a fasiszta párt főtitkárát, illetőleg a nagytanács titkárákat a király tartozik esetleg korektanácsra is meghívni.

Elitelték a boszniai királyok unokáját

Louis de Place herceg pöre a párisi bíróság előtt

Párisból jelentik: Meloch de Zelic herceg fia, Louis de Place súlyos testi sértéssel vádolva állott tegnap az egyik büntetőkamara előtt. A huszonekét éves fiatalember össze-vissza rombolt mindent az apja lakásán s *az apját úgy ütötte fejbe, hogy négy hétig felelődt belegen.*

— Nagy szégyen ez családunkra — vallotta a bíróság előtt Meloch Zelic herceg — hogy idáig jutottunk. De hát én nem tehetek róla. A fiam nem akar dolgozni. Állandóan azt mondja, hogy ő, aki a boszniai királyok unokája, nem süllyedhet annyira, hogy munkába álljon. A herceg elmondotta azután, hogy a családátja a boszniai királyokig nyúlik el. Okiratok bizonyítják, hogy Louis de Place csakugyan a boszniai királyok unokája.

— De hát ez nem lehet ok arra, hogy ne dolgozzék — kiáltotta könnyek között a herceg — hiszen ma már mindenkinek dolgoznia kell. *En a háború előtt a kocsikat mostam, úgy kerestem meg a kenyeremet. Csak később lettem ügyvéd.* ... Louis de Place azzal védekezett, hogy részeg volt.

— De hát mért élösködik ön az édesapján — kérdezte tőle az elnök.

A fiatalember indignálódva válaszolt:

— Én nem élösködöm senkin. Én csak ősi jogaimhoz ragaszkodom. *En a boszniai királyok unokája vagyok s így közönséges munkával nem szennyezhetem be nevemet.*

A bíróság egy hónapi fogházra ítélte a boszniai királyok unokáját és a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

A Noviszd—szrbobrani autóbusz befordult az ut melletti árokba

A szerencsétlenségnek öt sebesültje van

Csütörtökön reggel nyolc óra tájban, a Szrbobran—noviszdai országúton, a római sáncok közelében, súlyos autóbusz-baleset történt, amely szerencsére nem követelt emberáldozatot, de az autóbusz-balesetnek így is öt sebesültje van.

Petrovics Luka, nádajai autóbustulajdonos, autóbusha, amely Szrbobran és Noviszd között közlekedik, csütörtök reggel tizenhat utassal Szrbobranból Noviszdra indult. Az autóbusz a római sáncok közelében találkozott az erősen felázott országúton egy szembejövő kerékpárossal, akinek a személyazonosságát ezideig nem lehetett megállapítani és aki az éjszakai esőtől teljesen nedves országúton kis hirt, hogy a szembejövő autóbusz alá nem került. Keceli Ferenc sofför, az utolsó pillanatban rántotta el az autóbusz kormányát. Az autó a gyors irányváltoztatás folytán a síkos útról becsuszott az országút melletti árokba és felborult. A kocsiban ülők között nagy pánik támadt, az autóbusz valamennyi ablaka eltört és maga a karosszéria is erősen benyomódott. A kocsiban ülők segélyért kiáltottak. A kerékpáros közben eltűnt.

Az országút mentén lakó telepesek siettek az autóbuzszerencsétlenség áldozatainak segítségére és a kocsiból két férfit és két nőt huztak ki, akik sebesüléseket szenvedtek. A legsúlyosabban sebesült meg Keceli Ferenc sofför, akit az ügyesrepek több helyen súlyosan összevagdostak, úgy hogy be kellett szállítani a városi kórházba. Dr. Gubás Emil, orvos nyújtotta az első segélyt. A többi utas közben előhívott autótaxikon folytatta az utját. A noviszdai rendőrség részéről, Malencsics Rodoljub rendőrkapitány ment ki a helyszínére és folytatta le a vizsgálatot.

A kocsin volt Petrovics Luka, az autóbuz tulajdonosa is. A sofför csak szerdán lépett az autóbuz vállalat szolgálatába.

tyuktojásból készült.
trézékeny bőrnek felülmúlhatatlan

Küszöbön van a Bratianu-kormány lemondása

Maniu a legkomolyabb miniszterelnökjelölt

Bukarestből jelentik: A román sajtóban erősen tartja magát az a hír, hogy Bratianu Vintilla kormánya lemondott, a kormány tagjai azonban a legkategorikusabban cáfolják ezeket a híreket. Ugy a *Vitorul*, mint az *Universul* határozottan írják, hogy nincs szó a kormány lemondásáról. Minden cáfolattal szemben a többi bukaresti lap nemcsak arról tud, hogy a kormány lemondása befejezett tény, hanem az utódlás kérdésében is információkat közöl. A *Dimineata* azt írja, hogy a kormány lemondásának hírére ugyan az Avarescu-párt köréből röpitették fel, azonban az ellenző utánajárások megerősítették. Nem erősítették meg a hírek azt a részét, mely szerint Bratianu ismét Avarescut ajánlaná utódjául. Más kombinációk vannak. A *Dimineata* szerint Duca és Argetoianu léptek arra az álláspontra, hogy a párt hagyja most abba a kormányzást és vonuljon félre az előtérből, a súlyos felelősségek miatt. Bratianuval szemben is ezt az álláspontra fogják képviselni a minisztertanácsban. Mindenképpen rá akarják bírni Bratianu a lemondásra.

Ezt a feltételezést erősítené meg az a rövid bukaresti hír, hogy vasárnap délután Duca, Argetoianu és Lupu hármában tanácskoztak a kormány helyzetéről.

Egyes lapok tudni vélik, hogy a lemondást tartják mindhárom helyes lépésnek és állást foglaltak volna Avarescu előráncigálása ellen.

A »Neamul Romanesc« arról tud, hogy Titulescu hazatérését várják bizonyos körökben. Pedig Titulescu hosszú időre utazt el s ha külföldön tartózkodását váratlanul megszakítja, akkor ennek a hazatérésnek fordulatossá jelentősége volna. Más lapok szerint Titulescu tényleg kombinációban van, mert Maniuc is szívesen fogadná az ő kormányát az esetben, ha Titulescu új, tiszta terrormentes választásokat vinne keresztül.

A harmadik kombináció, amiről beszélnek, a Stürbey-kormány volna. A *Lupta* azonban megírja, hogy ez a kombináció nem jöhet szóba, mert Stürbey és Bratianu között nincsen jobb viszony, mint Stürbey és a nemzeti parasztpárt között. Stürbey, a nagytökés, mint érdekelt is, erősen ellene volt mostanában annak az eljárásnak, amit a külföldi tőkével szemben igyekezett Bratianu tanúsítani.

Madgearu kijelentette egy nyilatkozatban, hogy a Stürbey-kormány csak újabb liberális esél lenne s a nemzeti parasztpárt csak egyetlen megoldást vesz tudomásul: a Maniu-kormányt.

Ötévi fegyházra ítélték a gyilkos loki pásztorfiut

A fiatalkorú gyilkos a tárgyaláson megfenyegette a tanuskodó loki csendőröket

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék csütörtökön kezdte meg a loki gyermekgyilkosság bűnyügyének tárgyalását. A gyilkosság június 9-ikén történt és annak áldozata egy loki pásztor négy éves leánykája, akit egy loki születésű tizenöt éves disznópásztor borzalmas kegyetlenséggel megölt.

A gyilkosság ügyében megindult nyomozás annak idején a következőket állapította meg:

Mityin Szevén pásztor négy éves Perszka nevű leánya június 9-ikén reggel eltűnt hazulról. A kétségbeesett szülők bejelentették kis leányuk eltűnését a csendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított. Megállapították, hogy a kis leány reggel átment a szomszédba pajtásaival játszani. Tíz óra tájban a kis Perszkat kereste az anyja, hogy reggelit adjon neki, de már nem találta sehol. A pajtásai sem tudták megmondani, hova mehetett. Az anyja egyik szomszédjától tudta meg, hogy a gyerekek közt ott játszott egy tizenöt éves fiú is, aki az előző nap lépett ki Mityin Szevén pásztor szolgálatából.

Mityinné délelben találkozott az utcán a disznópásztorral, akit a kétségbeesett anya megkérdezett, hogy hova vitte Perszkat?

— Én nem vittem sehova — válaszolta a fiú. Közben az egész községben híre terjedt az eltűnésnek és mindenki a kisleány keresésére indult. Az anyja bejelentette a csendőrségen azt a gyanút, hogy a pásztorgyerekek vitte el a leányt, mire Pápiát állították, de azt vallotta, hogy nem tud az eltűnt kisleányról. Később megötr a suhanc és beismerie, hogy ő gyilkolta meg a kis leányt, akit kialsalt a község határában levő epreskertbe és ott egy homokbucka alá temette. A suhanc ezután elvezette a csendőröket a tett színhelyére és egy homokbuckára mutatva, azt mondta:

— Itt van Perszka.

A gyilkos a csendőrség felszólítására a gödörbe reszkedett és két kezével ázni kezdett a homokban, mikor egyszerre előbukkant a kisleány feje. A kisleány összeszorított ököllel, összezsugorodott lábakkal feküdt a homokszirban. Arca felfelé volt fordítva és homlokán véres csik látszott. A község házában újból kihallgatták a pásztor és ekkor elmondotta, hogy a gyilkosságot bosszúból követte el, mert Mityin verte és amikor elbocsátotta, nem adta ki a bérét.

Ezután elmondotta, hogy a kisleányt kicsalta a sinek mellé, ott gödröt ásva befektette és homokot szórt rá. Amikor a kislány már félig be volt temetve, a kis Perszka sirni kezdett, erre egy kövel ütötte a leányka fejét, aki kétségbeesetten védekezett és könyörgött a suhancnak. Amikor a kisleány elvesztette eszméletét, a fiú homokot gyömöszölt a szájába és el-távozott. Akkor még mozgott a kisleány, mire újra visszatért és újból homokot szórt rá. A boncolás megállapította, hogy a kisleány halálát fulladás okozta. A boncolás alkalmával megállapították, hogy az elvetemült gyilkos a tett elkövetése előtt erőszakot követett el a kisleányon. Ugyancsak kiderült a fiúról, hogy ő idézte elő a loki vasúti állomáson abban az időben történt vasúti szerencsétlenséget, amely 200.000 d'nár kárt okozott a vasutnak.

A gyilkost letartóztatták és beszállították a noviszadi ügyészség fogházába, ahol azóta vizsgálati fogságban van.

Csütörtökön délelött pont kilenc órakor nyitotta meg Obradovics Dusán törvényszéki bíró, a noviszadi törvényszék fiatalkorúak bíróságának vezetője a tárgyalást, amelyen nagyszámú hallgatóság jelent meg. Különösen sok nő volt a hallgatóság sorai között. A közvédat dr. Antonjevics Dusán államügyész képviselte, a védelmet dr. Lampel Béla ügyvéd látta el.

Röviddel a tárgyalás megkezdése előtt egy fogházör bevezette a terembe a vádlottat, aki mezitlábosan, rövid kis fekete nadrágban, piszkos ingben és szürke, kopott, szakadt kabátban, minden megindulás nélkül lépett a terembe. A fiú biztos lépésekkel a vádlottak padjához ment, ahol leült és érdeklődve körül nézett. A fogházör mögötte foglalt helyet. A vádlott fiú degenerált, csenevész gyerek és fiatalabbnak látszik, mint amennyi idős. Amikor Obradovics bíró belépett a terembe, a gyilkos fiú ülve maradt és mereven rábámolt a bíróra.

Obradovics Dusán megnyitotta a tárgyalást, felolvasta a vádiratot, amely előre megfontolt szándékkal elkövetett emberöléssel és erőszakkal vádolja a suhancot. A bíró ezután beszólította a tanukat, mintegy tizenötöt, akik között ott volt Micsin Szevén és felesége, az áldozatul esett kisleány szülei. Megjelent a vádlott fiú anyja is és képviseltette magát a tárgyaláson egy hivatalnok utján a szubotcai vasutgaz-

gatóság is, miután a gyilkos fiú megrongálta a titeli vasúti vonalat és ezáltal nagy károkat okozott a vasutnak.

Dr. Antonjevics Dusán államügyész hivatkozással a törvényre, a sajtó és a nyilvánosság kizárását kérte, amit a bíróság el is rendelt. Dr. Lampel védő, Mayor József és Kottász Aladár hírlapírókat jelölte bizalmi férfiakul, akiknek kivételével a közönség elhagyta a termet.

Obradovics Dusán dr. törvényszéki bíró délután félnyelgykor rekesztette be a zárt tárgyalást s a közönséget beengedték a tárgyalóterembe. Röviddel ezután kihirdették az ítéletet, amely szerint a törvényszék a fiatalkorú vádlottat ötévi fegyházra ítélte, amit a mitrovicai fegyházban kell kitöltenie. Kimondotta az ítélet, hogy amennyiben a vádlott tizennyolcadik életévének betöltése előtt kegyelmet kapna, akkor büntetésének hátralevő részét egy javítóintézetben kell eltöltenie. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg dr. Lampel Béla védő felebbezést jelentett be.

Az elítélt nyugodtan hallgatta végig az ítélet felolvasását, majd a tárgyalást vezető bírónak arra a kérdésre, hogy megnyugszik-e, így válaszolt:

— Felebbezek, mert sokallom a büntetést.

Amikor a fogházörök az ítélet kihirdetése után kivezetették a teremből az elítéltet, a fiatalkorú gyilkos elhaladt a tanuk padsora előtt is, ahol a loki csendőrök ültek. Az elvetemült suhanc ekkor kezével olyan mozdulatot tett a csendőrök felé, mintha revolvvert sütné el és félhangosan odaszólt a tanuk felé:

— Majd ha kijövök, megmutatom nektek...

Az indokolásban a törvényszék kártérítést ítélt meg a meggyilkolt leány szüleinek és az államvasutaknak és az elítéltet háromszáz dinár temetési költség megfizetésére is kötelezte.

Vérbosszúból megölte a sógorát egy beogradi munkás

Borzalmas tragédia az erdő- és bányauági miniszterium épülő palotájában

Beogradból jelentik: Megdöbbentő tragédia játszódott le csütörtökre virradó éjjel Beogradban. Az erdő- és bányauági miniszterium épülő hatalmas palotájának egyes helyiségeiben az építőmunkások egy része tölti az éjszakát. A harmadik emelet egyik szobájában aludtak Basics Dzsafir és Susnyar Alil arnauta munkások, akik egy faluból származtak és sógorágban voltak egymással. A két munkás már hosszabb idő óta feszült viszonyban volt egymással, a sógorok gyakran veszekedtek s nem egyszer került tettelegességre a sor-köztiük, de mindig hamar megbékültek és a zajos jeleneteket rendszerint a kocszmában fejezték be.

Csütörtökre virradó éjszaka két óra tájban az épülőfélben levő palota egyik harmadik emeleti helyiségében alvó munkások nagy zajra riadtak fel. Susnyar és Basics veszekedtek egymással. A munkások megpróbálták szétválasztani őket, de ez nem sikerült, mindketten kést rántottak és egymásra rohantak. Susnyar dőlt előbb, a szurás mellén érte Basics Dzsafirt és halálos sebet ejtett rajta. A szerencsétlen ember vérző mellét eszméletlenül rogyott össze. Ebben a pillanatban Susnyar mielőtt megakadályozhatták volna, hirtelen felkapta az élettelen testet és kidobta a harmadik emeleti ablaknyíláson. A súlyosan sebesült munkás összetört tagokkal holtan terült el a kövezeten.

A többi munkások, akik tanui voltak a vérfagyasztó jelenetnek, nyomban lefogták a még mindig dühöngő Susnyart és értesítették a csendőrséget, ahonnan hivatalos bizottság jelent meg a tragédia színhelyén és megkezdte a gyilkos munkás kihallgatását. Susnyar eleinte nem akart válaszolni a hozzáintéztet kérdésekre, később azonban vallani kezdett és a hatósági közegek legnagyobb meglepetésére kijelentette, hogy sógorát vérbosszúból ölte meg.

— Dzsafir családjának egyik tagja odahaza megölte valakit az én családomból és a vérbosszu törvénye parancsolta, hogy végezzek vele. Különben nem is gyilkosság az amit elkövettem, hiszen neki is kés volt a kezében, párbajt vívtunk és az erősebb győzött.

A vizsgálatot vezető csendőrtiszt kérdésére a munkás kijelentette, hogy nem bánta meg tettét.

Már régen végeznem kellett volna vele — mondotta Susnyar, de nem tudtam rászálni magamat. Ma éjszaka aztán csordultig telt a pohár. Dzsafir a feleségemet és a gyermekeimet kezdte szidalmazni, mindketten kést rántottunk és ő maradt a vesztes.

— Miért dobta ki az ablakon a szerencsétlen embert, aki már ugys haldoklott? — kérdezte a gyilkost a csendőrtiszt.

— Erre már nem emlékszem — válaszolta Susnyar — mert az izgalomtól nem tudtam mit csinálók. A gyilkos munkást letartóztatták.

Esti leájlához használjon kizárólag

ORIENT - kekszet

Naponta friss sütés

Mayer Alfréd, sütőde

Subotica, Kakas iskolával szemben

A költő és a sorsharag

Tin Ujevics és egy színész éjszakai pár-baja a beogradi Moszkva-kávéházban

Beogradból jelentik: Csütörtökre virradó éjszaka kinos botrány játszódott le a beogradi bohémvilág találkozóhelyén, a Moszkva-kávéházban. Tin Ujevics az ismert szerb költő vitatkozás közben összetűzött Milutinovics-csal a beogradi Nemzeti Színház művészeivel. A veszekedés csak hamar tetlegességgé fajult és a színész többször arculütötte Ujevicsot, aki viszont egy széket kapott fel és azzal sebesítette meg ellenfelét.

Csütörtökön éjszaka a Moszkva-kávéház egyik asztalánál nagyobb társaságban ültek Milutinovics és Ujevics. A költő beszélgetés közben nem éppen hízogó kijelentéseket tett Milutinovics tehetségéről és színészi képességeiről. A nem várt kedvezőtlen kritika felbőszítette a színészt, aki indulatosan visszavágott, majd hirtelen felugrott, odalépett a költőhöz és kétszer arculütötte. Az ütések olyan erősek voltak, hogy Ujevicsnek eleredt az orrvérre. Az inzultus után a költő felkapta a mellette álló széket és mielőtt a társaság többi tagjai megakadályozhatták volna, teljes erejéből hozzávágtá Milutinovicshoz. A színészt jobb vállán érte a csapás és súlyos sérüléseket ejtett rajta. A verekedés tovább is folytatódott volna, ha a jelenlevő vendégek és a kávéház személyzete közbe nem lépnek és szét nem választják a küzdő feleket.

Szenta város tisztújító közgyűléséről kivonult az ellenzék

Szentáról jelentik: Szenta város tisztújító közgyűlését, amely miatt már-már kormányválság fenyegetett és amely ügyben Grol Milán közoktatásügyi és Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi miniszter interveniált a kormányelnökkel, csütörtökön végre megtartották.

Gyorgyevics Szlobodán polgármester nyitotta meg kilenc órákor a közgyűlést, amelyen a képviselők teljes számban megjelentek. A polgármester kivonatosan ismertette a közigazgatási bíróság ítéletét, amellyel a legutóbbi tisztviselőválasztást megsemmisítette, ismertette Vuics Jócó és Mohácsi Pál beadványát, melyet a tisztviselőválasztás megtartása érdekében nyújtottak be. A polgármester a beadvány folytán szombatra közgyűlést hívott össze, de mert a zsidóknak újévi ünnepük volt és mert a korelnök-kérdés még nem volt elintézve, a belügyminiszter telefon és távirati utasítására el kellett halasztani a közgyűlést.

A polgármester felolvasta a hat legöregebb képviselőtestületi tag nevét, akik közül öten részben betegségükre hivatkozva, részben az állami nyelvi hiányos tudására hivatkozva, visszautasították a tisztséget, mire a hatodik — Vuics Jócó lett a korelnök.

Vuics Jócó az ellenzék élénk és heves tiltakozása közben átveszi az elnöklést és néhány szóval megemlékszik a város autonómiájáról és lelkiükre köti a közgyűlés tagjainak, hogy az autonómiára, mint a polgárság értékes kincsére, éberon vigyázzanak.

Erre dr. Vuics Szvetozár (független demokrata) kért szót és azt követelte, hogy a közigazgatási bíróság ítéletét is, az ítélet indokait is teljes egészében olvassák fel.

A munkáspárti képviselők közül Takács István és Katona János tiltakoztak felszólalásukban az ellen, hogy a gazdák — nem véve figyelembe a szociálpolitikai minisztérium rendeletét — idegen munkásokat alkalmazták a mezői munkákra. Felpanaszolták, hogy hiába kérték, hogy ez ügyben hívjanak össze rendkívüli közgyűlést, nem teljesítették kérésüket. Vuics Jócó elnök kijelenti, hogy ezt a panaszt maga részéről is alaposnak tartja, de ezzel a kérdéssel most nem foglalkozhat a tisztviselő választó közgyűlés, reméli azonban, hogy az új tanács ezt a sérelmet reparálni fogja.

Bérics Beriszava plébános követeli, hogy a közigazgatási bíróság ítéletét és indokait olvassák fel és a közgyűlés döntsön dr. Vuics indítványáról.

Az elnök ezt feleslegesnek tartotta, elrendelte a tisztviselőválasztás megejtését és kérte a pártokat, hogy jelöljenek ki saját kebelükből két-két bizalmi párttagot. Ebben a pillanatban a demokratapárti és függetlendemokratapárti ellenzék minden tagja — huszonkilencen — Kerepessy Vince országgyűlési képviselő, Bérics Beriszava és dr. Zagorica Iván vezetése alatt tüntetőleg elhagyták a közgyűlési termet. Az ellenzék padsoraiban mindössze négy munkáspárti képviselő maradt. A közgyűlés melletti tanácsteremben dr. Zubkovic Pavle tartományi jogügyi referens és Fossz József vármegyei főszámvevő foglaltak helyet és figyelték mindvégig a közgyűlés heves lefolyását.

Vuics Jócó megejtette a szavazást, a polgármester és a tanácsnokokat titkos szavazással

a többi tisztviselőt pedig névszerinti szavazással választották, minthogy a tanácsnokok megválasztása után husznál több képviselő írásbelileg kérte a névszerinti szavazás elrendelését. Az egyes tisztviselői állásokra beadott szavazatok — kétféle szavazat kivételével — egyhangúak voltak.

Polgármesterre választották Gyorgyevics Szlobodánt 54 szavazattal (1 üres szavazólap volt), adóügyi tanácsnokká dr. Felsőhegyi Andrást 52, főügyesszé dr. Ludaics Milost 51, árvaszéki ülnökké dr. Csetle Jánost 51, főszámvevővé Kirjakovics Braniszlávot 48, főjegyzővé dr. Er-

délyi Istvánt 53, a mérnöki hivatal vezetőjévé Szabó Mátyást 52, kórházigazgatókává Jakovljevic Zsarkót 51, számvevővé Vuics Stevánt 51, halottkémmé dr. Prekajszi Dejánt 53, felsőhegyi orvosá dr. Szegedi Mihályt 49, alkaptánná Vuikov Glisát 54 és Máncics Vojint 53 szavazattal, házipénztári ellenőrré Krsztics Szávát, adópenztári ellenőrré Kiss Árpádot, házipénztári könyvelővé Forgács Dezsőt, házipénztári irodatiszté Bokros Bertát, állatorvossá Gerő Árpádot, levéltárossá Huszák Gábort és földadó nyilvántartóvá Radovics Gyurát választották. Vuics Jócó délből bezárta az ülést.

Kirabolták egy bánáti község pénztárosát

A kasszaforók az eddigi megállapítás szerint százezer dinárt loptak el Knyizsanin község pénzszekevényéből

Beckerekéről jelentik: Nagyarányu és vakmerő kasszarablás történt Knyizsanin bánáti községben. Csütörtökre virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a község házára, meglútták a község pénzszekevényét és abból eddig pontosan meg nem állapított összeget raboltak el. A nagyarányu betörést csütörtökön reggel fedezték fel, amikor megdöbbenve állapították meg, hogy az éjszaka folyamán betörők jártak a község háza irodahelyiségében és felnyitották a pénzszekevényt. A betörés éjfél tájban történthetett.

A község háza épületében csak Krunics községi jegyző tartózkodott, aki a szomszéd szobában aludt. A jegyző semmi gyanus zajt nem hallott. A nyomozás megállapította, hogy a betörők az udvar felől ha-

toltak be az épületbe és valószínűleg a jegyző lakásán mentek keresztül. A felnyitott pénztárszekevényben haszázezer dinár volt különböző fiókokban, de a tetteseknek csak az egyik rekeszt sikerült kinyitni, a többi rekesz felnyitására már nem volt idejük. A felnyitott rekeszben mintegy százezer dinár volt, amely eltűnt, de az ellopott összeg nagyságát csak akkor lehet pontosan megállapítani, ha a községi számadásokat elvégzik.

A betörésről jelentést tettek a beckereki főszolgabírósnak. Dr. Nikolajevics Tihomir főszolgabíró értesítette a betörésről a környékbeli csendőrségeket és rendőrségeket. A nyomozásban részt vesz a beckereki rendőrség és csendőrség is.

Hogyan kötnek üzletet az amsterdami gyémánttőzsdén

Írta: Lóránt Mihály

Copyright by Lóránt Mihály.

Nagy, vörös épület a Wespelpleinen, hatalmas, csillogó metszettüvegű ablakokkal és egy olyan kupolával, mint amilyen a bazilikákon szokott lenni. Így fest kívülről az amsterdami gyémánttőzsde. A kapuja előtt egy öreg koldus áll, akinek csak néha jut alamizsna, pedig rengeteg dús gazdag gyémántkereskedő és ügyök halad el előtte mindennap.

A gyémánttőzsde igazgatósági irodája: egyszerű kis szobácska. Dr. J. E. Hillesum, az igazgató még az irodájánál is egyszerűbb ember. Ő a börze minden titkának tudója.

— Az amsterdami gyémánttőzsdének rendkívül szigorú szabályai vannak — világosít fel bevezetés nélkül Hillesum igazgató. — A legkisebb szabálytalanság, pláne: csalás, vagy lopás, a tőzsdéről való örökös kitiltást vonja maga után. Ez pedig annyit jelent, hogy az illető tőzsdetag elveszti egész egzisztenciáját, mert gyémánttal egyes egyedül csak itt kereskedhet. A megbélyegzett emberrel többé szóba sem áll senki. De nem is fordul elő nálunk semmi baj. A gyémánttőzsde a legmagasabb morál jegyében áll és működik!

— Hogyan veszik és adják a gyémántot a tőzsdén?

— Erre kíváncsi én? Hát erre a legegyszerűbb felelet az, ha engedélyt adok önnek és — megnézi az üzletkötést a gyakorlatban.

És Hillesum igazgató ezzel bemutatott egy urnak, aki az irodában tartózkodott. Kiderült, hogy az illető a büszke gyémánttőzsde hét tagu elnöki tanácsának egyik funkcionáriusa és maga is »bizományi kereskedő» a tőzsdén.

— Épen most megyek fel a terembe, tessék velem jönni — mondta a bemutatott ur, — majd ott meglátja, hogy kereskedünk mi: gyémántkereskedők.

Zsibongó, furcsa kávéházszerű terembe lépünk. A közepén hatalmas emelvény, rajta izzadtkepű fiatal ember, aki a kezében állandóan telefonkagylót tart és nevetek kiáltoz jobbra-balra.

— A bizományost azok, akik üzletet akarnak vele kötni, telefonon hívják — mondja »cicerone»-m, azután egy hosszú asztalhoz lép, amely mellett már vagy huszan ülnek. Cigarettáznak, beszélgetnek. Le sem vesszük a kalapunkat a fejünkről, leülünk az asztal mellé. A gyémántkereskedő csak úgy az asztal mellől átnyújtja a kezét egy másik urnak, azután minden magyarázat vagy kérdés nélkül egy hosszúkás börtököt huz elő a zsebéből és szétnyitja. Kis pirulaszerű papirhoritékocskák vannak benne. Az egyik ilyen piruláspapirt felbontja és hirtelen az asztalra szór belőle vagy husz csillogó gyémántdarabot. Az az ur, akivel kezét fogott, most nagyított vész elő és hosszú percekig szótlanul vizsgálja egymásután a köveket. Az egyiknél megállapodik. Megkérdezi az árát. Amikor a gyémántkereskedő ezt megmondja, rá néz, kényszeredetten elmosolyodik és szó nélkül elfordul tőle. A vezetőm is mosolyog és szép lassan visszacsomagolja a követ papírjába.

Megkérdezem vezetőmet: monnyi értékű áru lehet nála:

— Legalább százötvenezer dollár értékű áru van nálam — mondja, azután hozzáteszi:

— De nyugodtan itt merném hagyni az asztalon, mert egészen biztos, hogy senkisésem nyulna hozzá.

Tovább kérdezem: Hány tagja van a gyémánttőzsdének?

— Most ezerkétszáz tagja van a tőzsdének, akik részben nyers gyémánttal, részben már kidolgozott gyémánttal kereskednek. Ezek mind elsőrangú szakemberek, hisz minden gyémánt: külön individuum, amit nagyon-nagyon kell ismerni és érteni. Am ez a tőzsde nem olyan, mint más értéktőzsde. Itt nincsenek kialakult fix árak. Az árak, épen azért, mert minden darab gyémánt külön-külön individuum, igen különbözőek egymástól. Egy-egy karát csiszolt gyémánt ára között kétezer dolláros differencia is mutatkozhat.

Már vagy tíz perce magyarázgatott, amikor a szembenülő hangtalan érdeklődő hirtelen megszólalt és kijelentette, hogy megveszi a gyémántdarabot, amit olyan sokáig nézett. Vezetőm újra elmosolyodott és eléje tőlte a széptüű követ. Azután egy egyszerű zöld levélborítékot vett elő, a követ behelyezte és ráírta a vevő nevét, alája pedig odajegyezte a saját nevét is, majd így szól hozzám:

— Most jöjjön velünk és nézze meg: milyen hivatalos ceremóniái vannak a gyémántüzlet-kötésnek.

Egy kis, alacsony irodahelyiségbe mentünk, ahol finom karátmérlegek nyugodtak egy asztalon. Az eladó a zöld borítékot odaadta az egyik hölgyalkalmazottnak, aki felnyitotta, a gyémántot ráhelyezte a karátmérlegre. Sokáig játszott a mérleg nyelve, amíg végül hajszálpontosan megállapította a súlyt. Ezután az egyik ellenőrző tőzsdetag újabb borítékba helyezte a gyémántot és ráütötte az amsterdami gyémánttőzsde hivatalos pecsétjét. A gyémántot pedig magánál tartotta.

Vevő és eladó kezefogtak egymással: ez üzlet megkötött. A gyémántot már hivatalos uton kapja meg a vevő és hasonlóképen a gyémántért járó pénz is hivatalos uton kézbesítik az eladónak.

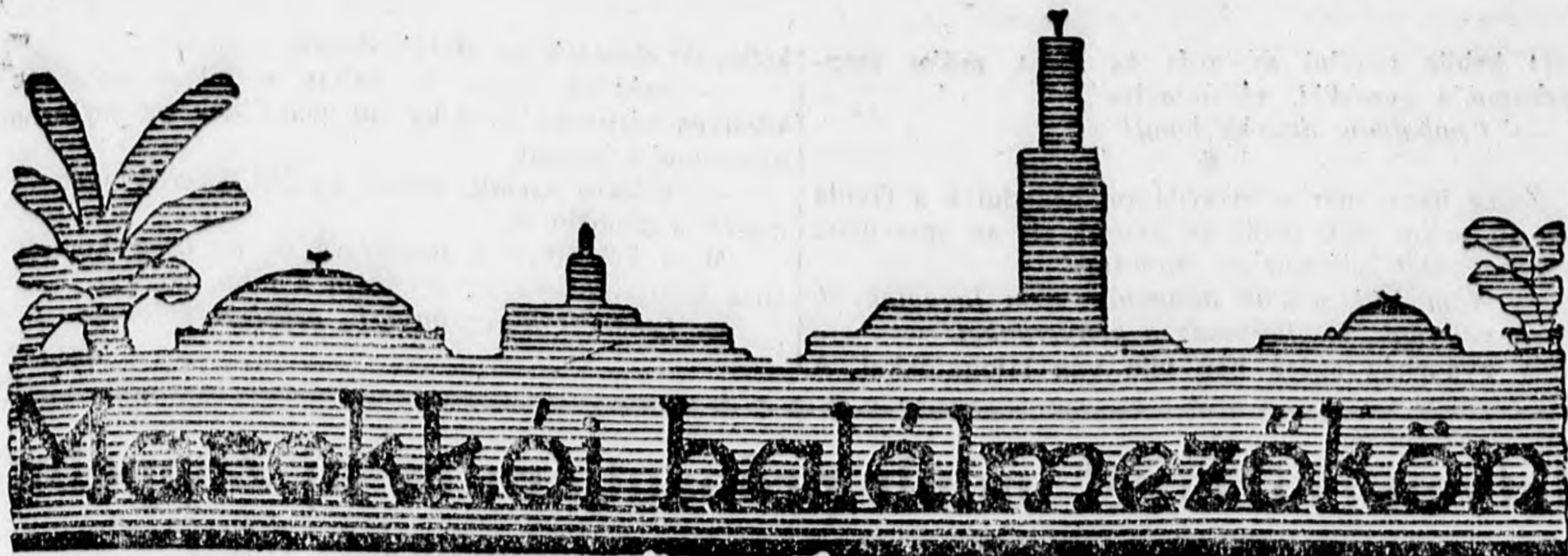
— Ön most azt hiszi, hogy egy vagyont keressem — mosolygott vezető gyémántkereskedőm — pedig téved, mert mindössze néhány dollár a hasznom.

Kilépünk az iroda ajtaján. Furcsa, majdnem rongyruhájú férfi lép be ugyanekkor az irodába, egy elegáns ur kíséretében.

— Látja — mondja a kísérem — az az elegáns ur régi tagja a gyémánttőzsdének, mégis olyan szegény, mint a templom egere.

— És az a szánalmas külsejű férfi? — kérdezem meglepődve.

— Az a tőzsde egyik leggazdagabb tagja — mondja, hangjában a tisztelet színezetével gyémántkereskedőm. — Annyi annak a gyémántja, hogy maga sem tudja a számát. És annyi a dolga az üzletével, hogy nem ér rá a ruhájával törődni.

Fischer Árpád szuboticiai fiatalember 1923-ban belépett a francia idegen légióba, amelyből csak öt évi szenvedés után szabadult meg és tért haza Szuboticára. A Bácsme gyei Napló folytatásokban közli Fischer Árpád naplóját, amely feltárja mindazt a borzalmat és szenvedést, amelyben az idegen légió összetoborozott szerencsétlenjeinek része van.

A tűzvonal mögött

Felsorakoztunk az udvaron nyílegyenes vonalban. Feszesen, mozdulatlanul vártunk, egyikünk sem tudta, hogy mihez kezdenek majd velünk. Negyedórai várakozás után feltűnt a kaszárnya kapujában egy aransujtásos egyenruha, mire elhangzott a parancsszó:

— Vigyázz!

— Mit akar velünk a tábornok ur? — kérdeztem halkán az előttem álló altisztet.

— Fenét tábornok — sugta vissza — ez az őrmester ur.

Csupa paszománt volt, alig látszott ki belőle a feje. Kezében lovaglóstort szorongatott és félelmetesen összeráncolta szeméit, amikor végignézett rajtunk.

A légióban az őrmester a legnagyobb ur. Ő mindig a legénység között van, ha valami kívánsága van

Arab férfi Algíroól

az embernek, hozzá kell fordulni, ha valakit büntetni kell, ő büntet. Tiszteket csak néha lehet látni, akkor is csak keresztülfutnak a kaszárnyán, az egyik kapun be, a másikon ki. A tiszteknek jobb foglalkozásuk is van itt, mint a katonáskodás. Golfozni, tenniszezni, lovagolni, udvarolni, kártyázni és pezsgőzni kell nekik, ez pedig nagy strapa, különösen ha mindenhol hölgy a partner. Már pedig a legtöbbször hölgy. Így tehát nekünk csak az »őrmestertől lefelé« marad. Ez azonban ép elég, mert ha az őrmester goromba, a káplár még gorombább akar lenni. A tisztek kivételével az idegen légió a társadalom sötétje, szennyestornája. Kalandorok, gonosztevők alkotják a zömét, az a kevés kalandvágyó, az étellel még könnyelműen bánó fiatalember, aki idecsöppen, csak úgy tud felszínre maradni, ha alkalmazkodik a tömeghez, ha eltitkolja becsületét. Az altisztek legnagyobb része is azzal érdemelte ki előléptetését, hogy kegyetlenségben, durvaságban tultett társain. Az kap kitüntetését, aki fogával tépi ki a berber-fogoly terktát.

Az őrmester megállt az ujonc vonal előtt.

— Most kezdődik az önök harcászati kiképzése — raecsolta aransujtásokhoz illően. — Előreboacsájtom, sok kellemetlenségben lesz részükhöz, néha el kell tűrni a gorombaságot is, de ne essenek kétségbe, mindezen keresztülmertek egykor azok is, akik most már gorombák lehetnek. A jelszó az legyen: bátorság és kötelesség. Megértettétek!

Végül mindegyikünknek adott egy fényképet. Rá se néztem, tudtam, hogy ez is recept. Így kell majd küzdenünk.

Öt pernyi pihenés után ismét felsorakoztunk, de most már teljes felszereléssel, fegyverrel, legalább negyven kiló nyomta a vállunkat, majd a tikkasztó melegben elindítottak bennünket. Nem volt épp megnyugtató a kezdet: huszonnyolc kilométert gyalogoltunk egyhuzamban. Azt hittük, összeesünk. A fegyver mázsás sullyal nehezedett vállunkra, a bakancs kemény bőre feltörte lábunkat. Nyelvünk kiszáradt. Félholtan érkezünk meg egy kis faluba. Fél órai pihenőt kaptunk, aztán ismét hajrá. Csak az őrmesteren csodálkoztam. Bámulatosan kitért melletünk, igaz ugyan, hogy levon. Néhány órai ut után megérkeztünk Ain-El-Hadjarba

korlatoztak. Mi a megérkezés napján pihenhetünk, másnap korán reggel azonban kivezényeltek bennünket a hegyek alá.

Nyolc napig tartott a kiképzés és nyolc napig egyebet sem csináltunk, csak célba lőttünk. Sörösüvegekkel kellett céloznunk és egy hét múlva már mesterlövészek váltak belőlünk. Minden legionárius egy Tell Vilmos. Káplár volt a kiképzőnk. Valamikor fegyenc lehetett, bagnó-szőkevény, csuklóján még látszott a vörös stráf, amit a bilincs-vas rajzolt rá. Kiméretlenül hajszolt bennünket. A negyedik napon már azt hittem, leszakad a vállam, szemem kidülledtek, a fejem állandóan zugott mint egy repülőgéppropeller, beteg akartam jelteni. A káplár kiröhögött:

— Mit akarsz? Hogyan lehetsz beteg, amikor a fejed még helyén van? Majd ha lehullt a nyakadról, elhiszem, hogy beteg vagy...

Mégis bebizonyítottam a káplárnak, hogy nincs igaz: elájultam.

Két napig fekédtam kórházban. Itt ismerkedtem meg Dán Márk barátommal, Nagyszébenből. Golyó furta át a karját a skurai erődítéseknél. Tőle tudtam meg, hogy hamarosan tűzvonalba kerülünk, mert baj van.

Kikérelték az egész hadállást — sugta bizalmasan — legalább háromezren haraptak a fübe Skuránál. Elkeseredett harc volt. A rifek ragyogóan harcoltak a legmodernebb ismétlőfegyverekkel vannak felszerelve. A halottak között van több mint százötven jugoszláv és magyar is... Ott hevernek szegények a hegyháton.

A 2-ik számú recept

Ain-El-Hadjar az ezred tulajdonképpeni székhelye itt vannak a kiképző századok is. Bennünket szintén itt tartottak. A város tökéletes háborús képet nyújtott. Mindenféle katonaság, a kövezeten hatalmas társzekerrek csikorogtak megpakkolva lőszeres ládákkal, más helyen öszvérekkel ágyukat vontattak, fáradtságtól kimerült katonák lődörögtek, tépett, bemoesolt ruhájuk elárulta, hogy erre felé nem valami pompás a katonai élet. Távolról fegyverropogás hallatszott, ujoncok gya-

Na azokból már sikerült hősöket csinálni — jegyeztem meg.

— Lehet még belőlünk is — mosolygott Dán Márk és a karjára mutatott — én már közel voltam hozzá...

A beszélgetést egy lábadozó sebesült zavarta meg. Lihelve nyitott be és rejtelmesen suttozta:

— Elfogtak egy kémét, most vallatják.

— Na annak a barnabürűnek sem szeretnék a helyében lenni — nevetett Dán Márk.

Két személyszállító hajó összeütközött a Száván

Mindakét hajó megrongálódott, de az utasoknak nem történt bajuk

Beogradból jelentik: A beogradi kikötőben szerdán este súlyos baleset érte a Saturnus nevű bécsi személyszállító gőzöst, amely összeütközött a Beograd és Zemun között közlekedő »Princessa Jelena« személyszállító hajóval.

A Saturnus épp kiindult a kikötőből utban Bécs felé, amikor a kikötőbe akart bemenni a »Princessa Jelena«. A két gőzös egyszerre adott

jelt és így egyik sem hallotta a másik jelzését. A következő pillanatban a két hajó összeütközött. Az utasok között nagy pánik keletkezett, a legénységnek azonban sikerült a nyugalmat helyreállítani. A Saturnus meglehetősen megsérült, azonban utját tovább folytathatta, míg a »Princessa Jelena«-ról az utasokat partra kellett szállítani. Emberéletben nem esett kár.

A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalások újból megkezdődnek Budapesten

Csütörtökön Szuboticán keresztül Budapestre utazott a jugoszláv delegáció

Csütörtökön délelőtt keresztül utazott Szuboticán dr. Todorovics Milán egyetemi tanár az Econimiste főszerkesztője, aki Beogradból mint a kormány küldötte Budapestre utazott, hogy a vezetése alatt álló delegáció megkezdje a tárgyalásokat a magyar kormány megbízottjaival a jugoszláv magyar kereskedelmi szerződés megkötése érdekében. A kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások előtt azonban még más konvenciók megkötése ügyében is tárgyalni fognak a jugoszláv és magyar kormányok kiküldöttjei.

A Bácsme gyei Napó munkatársa a szuboticiai pályaudvaron beszélgetést folytatott a jugoszláv delegáció tagjaival, akik a következőket mondták:

— Budapestre utazunk a kormány megbízásából, hogy az összes függő kérdések megoldásáról tárgyalásokat folytassunk. Bizonyos vasúti, pénzügyi és háztartási ügyek várnak még elintézésre. Ebben az ügyben nemrégén már tárgyalások voltak folyamatban és egyben minden kérdésben megegyeztek a kormányok képviselői és most csak a konvenciók parafálásáról van szó. Ezek a munkálatok hamarosan befejeződnek és ezután nyomban hozzákezdünk a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokhoz.

A jugoszláv delegáció, mint Budapestről jelentik, csütörtökön délután megérkezett a magyar fővárosba.

Olasz kémnő csalta át Caesare Rossit a svájci határon

A volt olasz sajtófőnök letartóztatásának részletei

Zürichből jelentik: Caesare Rossinak, az olasz kormány volt sajtófőnökének letartóztatásáról a *Luzerner Tagblatt*-ban egy emigráns olasz politikus, aki a fasisztaüldözések elől Svájcba menekült, érdekes leleplezést közöl. Azt írja, hogy *Rossi birtokában terhelő irások bizonyítékok voltak Matteotti meggyilkolásának körülményeiről* és a lefolytatott vizsgálat eredményeiről s ezeket akarta az olasz politikai rendőrség mindenáron megszerezni.

Svájcba küldött olasz kémek, köztük egy fiatal kémnő is, hozzáfértek Rossinhoz, aki Lausanneban a legszűkebb viszonyok között él. A fasiszta titkos ügynökök azt színellették, hogy ők is az üldözöttség elől menekültek Svájcba és ajánlatot tettek Rossinak, hogy jó pénzen tudják értékesíteni a terhelő anyagot. Így csalták el Rossit Vissonbeba, a svájci határra, ott a szép olasz kémnő kirándulás ürügye alatt észrevétlenül átvitte olasz területre, ahol a többi olasz kém várta és elfogta.

Vakmerő rablótámadás az ujbpesti vasuti pénztárban

A tettest nyomban elfogták

Budapestről jelentik: Vakmerő rablótámadás történt csütörtök reggel hét órakor az ujbpesti vasútállomáson.

Az állomás személyzete éppen egy Pest környékről érkező munkásvonatot indított tovább, úgyhogy az épület csaknem teljesen elhagyott volt. Egyszerre csak a perronon tartózkodó vasutasok hangos női sikoltozásra lettek figyelmesek.

— Segítség! Rabló! Segítség!

Berohantak az állomás épületébe, ahonnan egy férfi rohant ki. A pénztárfülke ablaka be volt törve és az üvegdarabok a földön hevertek. A pénztárosnő az odarohanó embereknek ezt kiáltotta:

— Ott megy a tolvaj! Fogják meg!

Többen a menekülő után vetették magukat és Vig György kocsirendezőnek sikerült is elfogni a pénztár tolvaját, akit átadtak egy rendőrnek.

A tolvajt bevették az ujbpesti kapitányságra, ahol megállapították, hogy *Némédi Ferencnek* hívják, géplakatos. Némédi felhasználta az alkalmat, amikor az állomás személyzete a vonat indításával volt elfoglalva és benyomta a pénztárablakot, hogy a fiókot feltörve, elrabolja annak tartalmát.

A pénztároskisasszony azonban, aki a fülke hátterében tartózkodott, észrevette Némédit és sikoltozni kezdett. Némédi erre futásnak iramodott, de utolérték. A géplakatos beismerő vallomása után őrizetbe vették.

Gyász a cigánysoron

Meghalt a legöregebb szuboticiai kontrás

Szardán szertefutott a hír a szuboticiai cigánysoron: meghalt a Zsiga Pista, a kontrás.

A szuboticiai cigánysoron nagy a sírás rivás... Végig a Gyula uccán ijedien nyitlak ki a nádtetés cigányházak kapui.

A gyászház udvarán a rokonok, az ismerősök, a szomszédok serege. Az egyik szobából görcsös zokogás tör ki, néha a fájdalommal felcsukló asszony-sírásba vigasztalások csurranak:

— Ez a sors — mondja valaki kenetteljesen.

— Szegény gyerekeim — zokogja Zsiga Pista felesége, akit férje halála ágyba döntött. Az udvarban tompán zsong a sokféle beszéd. Asszonyok jönnek, pillájkun a mindjárt lecsurrandó könnyel. A kis fekete cigánygyerekek azonban örök vidáman szaladgálnak az udvaron. Őket nem hatja még át a gyász, amely itt mindenkit szótlanná tesz. Az ajtó előtt egy csoport fiatal cigánylány áll, egyik sírni szeretne, de nem tud, csak úgy dörzsölgeti a szemét, amelyre sötét árnyat vetnek a fekete szempillák.

*

Zsiga Pistát, a kontrást mindenki ismeri Szuboticián. Bodrics Miska bandájában játszott sokáig. Ott ült a primás balján és végtelenbe nyuló éjszakákon szorgalmasan játszotta a kontrát.

Aztán jött a rossz világ a cigányzenészekre: a jazz. A cigány hóna alá csapta hegedűjét és elindult kenyeret keresni. Zsiga Pista is elment, mint a vándor-madár — oda, ahol még fizetnek a muzsikáért. Küldte, küldte szorgalmasan az átmuzsikált éjszakák bérét haza az öt gyerekeknek.

Egy héttel ezelőtt összeroskadt a Zsiga bácsi. A hegedű: hü társa a vándornak, egy este a tokban maradt és többé nem is vette ki onnan a Zsiga bácsi. Szardán meghalt. Őt fia van; öt eleven szép gyerek. A legkisebb a Bálint. Harmadik elemista. Urat

akart belőle nevelni az apja és most, mikor megkérdezem a gyereket, azt mondja:

— *Cimbalmos akarok lenni!*

*

Zsiga bácsi már a másvilágon hegedül s a Gyula ucca 16. szám alatt pedig öt gyerek sir az apja után. A legnagyobb önérzetesen mondja:

— *Nem kell nekünk adomány, nem fogadjuk el, erősek vagyunk, megkeressük a kenyerünket.*

A gyászház egész nap tele van látogatókkal. A

kollegák eljönnek az utolsó vizitre.

— Szegény Zsiga, jó pajtás voltál — mondják könnyes szemmel és soká ott maradnak az udvaron idézgetve a multat.

— *Villogó szemű, szívet gyújtó gyerek volt* — meséli a cimbalmos.

Most készülnek a temetésre és az öreg kontrás sirja felett utoljára sir fel majd a nóta, hogy:

— *Lehullott a rezgőnyárfa ezüstsínű levele...*

(sz.)

Hetven emberrel indult próbautjára az új Zeppelin

Az óriási léghajó végigrepült egész Délnémetország felett

Friedrichshafenből jelentik: Az új óriási Zeppelin csütörtök reggel nyolc órakor indult el második próbautjára. Eckener dr. elhatározta, hogy ezen az uton nemcsak a Boden-tó környékét fogja berepülni, hanem egész Délnémetország fölött, sőt azon túl is végigrepül. Eckener számos vendéget visz magával, főleg német és amerikai újságírókat, köztük Rumunhai amerikai riporternőt, aki a Zeppelinen fogja megtenni az utat az Oceánra át. Ezenkívül még egy nő volt a léghajó kabinjában, Opitz asszony, egy karlsruhei orvosnő, aki addig erőszakoskodott, amíg Eckener dr. mint a léghajó hivatalos orvosát magával vitte. Összesen hetvenen voltak a léghajóban, amikor a több ezer főnyi közönség lelkes hurrázása mellett a légi kolosszus felemelkedett.

Az *L Z 127*, bár arányai óriásiak, néhány pillanat alatt eltűnt a nézők szeme elől. Az első jelentés a léghajó utjáról Zürichből érkezett, ahonnan rádió közölték, hogy a gép 8 óra 50 perckor elrepült a város felett. Majd nemsokára magáról a repülőgépről

jött rádiójelentés, amely közölte, hogy a Zeppelin 9 óra 22 perckor Bazél fölött repült. Innen Freiburg, majd Karlsruh felé repült a gép.

Karlsruhén valóságos Zeppelin-mámor fogta el a lakosságot, mindenki az uccára sietett, majd a város egész lakossága a tetőkre rohant, hogy minél tovább láthassák a repülőgépet. Az *L Z 127* Mannheim felé vette útját, azután Baden-Badenbe repült, ahol az ott üdülő Stresemann külügyminiszter tiszteletére egész alacsonyra ereszkedett.

A Zeppelin utjának célja Majna-Frankfurt volt, ahova délután fél kettőkor érkezett meg. A Zeppelin üdvözlésére a frankfurti repülőtérrel három repülőgép szállt fel. A Zeppelin háromszáz méter magasságra ereszkedett le és több kört írt le a város felett. Két órakor a Zeppelin délnek fordult és visszatért Friedrichshafenbe, ahol simán leereszkedett. A léghajó utasai elragadtatással nyilatkoztak az utról és elmondották, hogy a léghajó egész uton kifogástalanul működött.

Dér Testvérek Jelacsics-uccai új mézszáros- és hentes-áru üzletében minden vásárló állandóan tiz százalékos kedvezményt kap a legolcsóbb árakból

Szombaton a megnyitáskor egész nap ingyen kóstolás lesz az üzletben

A Jelacsics- és Rudics-ucca sarkán most elkészült *Hartmann-palotában* szombaton, szeptember 22-ikén nyílik meg *Dér Testvérek mézszáros- és hentesáru üzlete*.

Az üzlet tulajdonosai jólismertek Szuboticián, mint törhetetlen szorgalmu, törekvő és szakképzett mesterek. Rengőleg akadályt kellett leküzdeniök, amíg a mai nehéz viszonyok között megvalósíthaták ambíciójukat és megnyithatták a legmodernebbül berendezett üzletüket. *Dér Testvérek* megvannak győződve arról, hogy *minden konkurencia ellenére üzletük hamarosan általánosan kedvelt lesz a közönség valamennyi rétegében*. Ezt a reményüket arra alapítják, hogy a mézszáros és a hentesüzem

kizárólag a legelsőrendűbb vágóállatot mérí ki,

illetve dolgozza fel saját üzletében

a fogyasztóknak, akik naponta teljesen friss és higiénikusan kezelt tiszta árut kapnak.

Dér Testvérek emellett, hogy csakis a legjobb és legtisztább árut, *mindenkor a legolcsóbb áron szolgálják ki vevőiknek, olyan kedvezményt is nyújtanak*, ami minden vásárlónak igen jelentős előnyt és megtakarítást jelent. A Jelacsics-ucca 2. szám alatti új mézszáros és hentesáruüzletben

minden vásárló, *Lármít is vásárol, tiz százalékos*

árengedményben részesül a legolcsóbban megállapított árakból.

A vásárlások összegéről mindenki blokkot kap, amelynek tiz százalékát a legközelebbi vásárlásnál készpénznek fogadják el. A blokkokat össze is lehet gyűteni és azoknak összege után

hármikor pénzben, husban vagy hentesáruban is kifizetik a tiz százalékos kedvezményt.

A legkisebbtől a legnagyobb bevásárlásig mindenki részesül ebben a nagyjelentőségű kedvezményben, amely a dináronként vásárlónak csakugy mint családoknak, vendéglőknek és éttermeknek óriási megtakarítást fog jelenteni.

Dér Testvérek igen nagy áldczatra vállalkoztak ezzel a páratlan kedvezmény nyújtással, amely *többet jelent minden korszaknál*, mert mindenkit egyformán részesít jelentős előnyben. Remélik azonban, hogy a közönség ilymódon megismeri és megszereti az üzletet, ahol minden csak a fogyasztók érdekeit fogja szolgálni.

Szombaton, a megnyitás napján a *Dér Testvérek* Jelacsics-ucca 2. szám alatti üzletében reggeltől estig **ingyen kóstolást**

rendeznek a cég készítményeiből, amelyre ezuton is mindenkit szívélyesen meghívják a tulajdonosok.

A konyhapénz miatt agyonlőtte férjét és öngyilkos lett egy nyomorgó kormánytanácsos felesége

Borzalmas családi tragédia Bécsben

Bécsből jelentik: A véres családi tragédiák rendkívül változatos krónikájában páratlanul álló borzalmas tragédia játszódott le csütörtökön délelőtt Hietzingben. A *Voltaire*-ucca 85. szám alatti bérház második emeletén lakott *Artmann Nándor* dr. szolgálaton kívüli kormánytanácsos, aki a megbukott *Centralbank der Deutscher Sparkassen* igazgatósági tagja volt. A kormánytanácsos a bank bukása óta a legszűkebb anyagi viszonyok közt élt feleségével és tizenhat éves fiával. A szomszédok csütörtök délelőtt arra lettek figyelmesek, hogy Artmannék lakásából dulakodás, majd lövés hallatszik. Amikorra a bezárt lakásba behatoltak,

a hatvanéves kormánytanácsost és feleségét vérbefagyva holtan találták, nek pedig véresen eszméletlenül fektittek.

A mentők először a fiút keltették eszméletre és ekkor a fiatalember, aki csak a kezén szenvedett könnyebb sérülést, elmondta a borzalmas családi dráma részleteit. Elmondta, hogy

anyja gyilkolta meg apját, azután öngyilkos lett.

mert az apa nem tudott pénzt adni a piaci bevásárlásokra. Már előző este heves jelenetek játszódtak le a házaspár között, mert a kormánytanácsos nem tud-

ta megkeresni a család legszerényebb ellátására szükséges összeget sem. Az asszony állandóan szemrehányásokat tett urának, hogy még az ő vagyonát is elvesztette. A késő éjszakai órákig veszekedtek a házaspár, később azonban mégis csak elcsendesedett a ház.

Reggel Artmanné piacra akart menni és konyhapénzt kért férjétől. A kormánytanácsos nem adott, mert nem volt pénze. Erre újból kezdődött a veszekedés és

az asszony az ebédlőben függő vadásztroféák közül lekapott egy éles tört és azzal gyors egymásutánban öt sebet ejtett férjén. A férfi összerogyott és nyitott szájjal fektitve véresen a padlón. Az asszony ekkor az egyik szekrényből revolvert hozott s férje szájába lőtt. A fiu közbe akarta magát vetni, de anyja a kezében tartott törrel őt is megszúrta, majd a borzalmas látványtól a tizenhatéves fiu elvesztette eszméletét s még csak annyit látott, hogy anyja önmaga ellen irányította a fegyverét.

A mentőorvos megállapította, hogy a gyilkos asszony föbelőtte magát s a golyó azonnal megölte.

Nyolc új végrehajtót alkalmaztak a szubotocai adóhivatalban

Október elsején kezdődik az adóstatárium

A szubotocai adóhivatal a napokban nyolc új hivatalnokot vett fel, akiket csütörtökön ideiglenesen, mint szerződéses szaktisztviselőket kineveztek a városi adóhivatalhoz. A szaktisztviselők munkakörét illetőleg a *Bácsmegyei Napló munkatársa* úgy értesült, hogy valamennyien kizárólag végrehajtásokkal fognak foglalkozni.

A szubotocai városi adóhivatalnak eddig ugyanis nyolc végrehajtója volt, minden körnek egy, ez a szám azonban most kevésnek bizonyult, mert a pénzügyminiszter záros határidőhöz kötötte az adóhátralek behajtását.

Értesülésünk szerint október elsején általános végrehajtás fog kezdődni Szubotocán és az adóhátralekakat mindenkinél kiméletlenül fogják végrehajtani. Az adóvégrehajtók a városban és a tanyákon egyidőben fognak működni és a foglalások után a törvényes határidő elmultával végrehajtást fognak kitűzni. Aki az adóját nem akarja vagy nem tudja kifizetni, annál kiméletlenül végrehajtanak. Valóságos adóstatárium lesz annál is inkább, mert a pénzügyi szervek a minisztérium rendeletét a büntetéstől való félelmükben szószerint fogják értelmezni és »nem fognak keztyűs kézzel bánni« az adófizető polgárokkal.

Az adóvégrehajtásokat a pénzügyminisztérium nemcsak Szubotocán, hanem az egész országban elrendelte és a rendkívül szigorú rendelet mindenütt nagy elégedetlenséget keltett.

Emelkedett Jugoszlávia széntermelése

A dunai államok függetlenítik magukat a külföldi szénbehozattól

Az Alsó-Dunamenti országok és Ausztria mind jobban emancipálják magukat a külföldi szén behozattól. Csak a középeurópai konjunkturának tulajdonítható, hogy Ausztria és Magyarország még mindig erősen vásárol csehszlovák és lengyel szenet és ezeknek köszönhető, hogy a csehszlovák és lengyel szénbányák exportja a Dunamenti országokba nem mutat még nagyobb visszaesést. Kvótászerint azonban igen nagy területeket vesztek el, mert a Dunamenti országok széntermelése igen erősen fejlődött.

Ausztria széntermelése kilenc százalékkal lett nagyobb, Magyarország hat százalékkal több szenet termel, míg behozatala csak 2.5 százalékkal emelkedett. Ezzel szemben a jugoszlávai szénimport erősen visszaesett, a termelés viszont nagymértékben növekedett. De ezzel az emancipálásra irányuló törekvés még sokára nem ért véget, sőt tulajdonképpen csak most indult meg erősebb ütemekben. A Dunamenti országok hathatós eszközöket vesznek igénybe, hogy erősen fokozzák. Így többek között most kezdtek csak igazán alkalmazni a szénszárítási eljárást, amelyet dr. Fleissner prágai egyetemi tanár talált fel. Ennek az eljárásnak segítségével a vizeztartalmu barna szenet eredményesen lehet megszáritani és ezáltal a fogyasztó ugyyszólván koncentrált szenet kap, amelynek fűtési ereje sokkal nagyobb és amely a brüxi másodrangu szénnel egyforma értékű, miáltal felhasználhatósága nagyobb, míg a nemszárított szén csak egyes esetekben használható. A szárítási eljárás eszerint sokkal versenyképesebbé teszi ezt a szenet. Mindennek tulajdonítható, hogy a külföldi szén mind jobban tért veszít.

Múlt év első hét hónapjában Csehszlovákiából Ausztria 741.000 tonna szenet, Magyarország 109.000, Jugoszlávia 3000 és Románia 2000 tonna szenet vásárolt. Ez év ugyanazon időszakában Ausztria már csak 687.000 tonnát, vagyis 54.000 tonnával kevesebbet, Magyarország 134.000 tonnát, vagyis 25.000 tonnával többet, Jugoszlávia 4000 tonnát, vagyis 1000 tonnával többet és Románia 1000 tonnát, vagyis 1000 tonnával kevesebbet vásárolt, úgyhogy az Alsó Dunamenti államok Csehszlovákiából 29.000 tonnával kevesebbet vásároltak, mint az elmúlt év első hét hónapjában.

Felsősziléziából a múlt év első hét hónapjában Ausztriába 1.181.000 tonnát exportáltak, ez év ugyanezen időszakában 1.368.000 tonna, vagyis 187.000 tonnával több. Magyarországra 265.000 (ezidén 252.000), vagyis 13.000 tonnával kevesebb, Jugoszláviába tavaly 137.000 (ezidén 131.000), vagyis 6.000 tonnával kevesebb, Románia 68.000 (ezidén 66.000), vagyis 2.000 tonnával kevesebb. Felsősziléziából az Alsó Dunamentén levő országokba tavaly az első hét hónapban 1.651.000 tonnát, ezidén ugyanezen idő alatt 1.817.000 tonnát exportáltak és így az emelkedés 166.000 tonna.

Németországból Ausztria tavaly 202.000, Magyarország 3000, Jugoszlávia 21.000 tonnát hozott be, az idén Ausztria csak 72.000 tonnát, vagyis 130.000 tonnával kevesebbet, Magyarország semmitsem hozott be és így a csökkenés 3000 tonna, Jugoszlávia

pedig csak 7000 tonnát és így az apadás 14.000 tonna. Németország összexportja a felsorolt országokba tavaly 226.000, ezidén 79.000 tonna volt, a visszaesés tehát 147.000 tonna.

Ausztria tavaly az első hét hónapban 1.784.000 tonnát, ebbe az évben 1.952.000 tonnát, vagyis 168.000 tonnával többet termelt, Magyarország tavaly 3.226.000 tonnát, az idén 3.417.000 tonnát, vagyis 191.000 tonnával többet termelt. Jugoszlávia ez év első négy hónapjában 1.300.000 tonnával többet termelt, mint tavaly.

Nurmi első startja Budapesten

Hatalmas tömeg ünnepelte a finn világbajnokot

Budapestről jelentik: A Hungária—Budai 33-as futballmérkőzés félidejében megtartott versenyen állott először starthoz Nurmi, a finn csodafutó.

A világbajnok szereplését rendkívül nagy érdeklődés kísérte és a mérkőzést a hétköznap ellenére sok ezer főnyi közönség nézte végig. A félidőben 3000 méteres versenyen állott starthoz Nurmi és a többi versenyzők 25 mp.—1 perc előnyt kaptak. Az izgalmas versenyen a világbajnok egymásután érte be a többi futókat és az utolsó körben már csak Szerb volt előtte, aki erős finishbe kezdett. Ekkor Nurmi meghosszabbította lépéseit és hatalmas lendülettel érte be a magyar futót, akit a célban egy méterrel megelőzött és 8 p. 33.6 mp. alatt abszolválta a távot. Nurmi a versenyt megerőltetés nélkül nyerte meg, amit bizonyít, hogy világrekordja nem kevesebb, mint 13 mp.-el jobb az elért időnél. 2. Szerb 8.55.8. 3. Majoros 9.41.

A verseny többi eredménye 100 méter Raggambi 10.7, 300 méter Barsy 35, országos rekord. 2. Facelli 35.5, 1000 méter 1. Pecalli, 2. Cavernari, 3. Marton.

A megcsalt férj véres bosszúja

A gráci családi tragédia a bíróság előtt

Grácból jelentik: A gráci esküdtsek csütörtökön kezdte meg annak az izgalmas feltékenységi drámának a főtárgyalását, amelynek vádlottja Wagner Károly ötvenhatéves gráci hentesmester. Wagner az egyik gráci kávéház előtt agyolította sógorát, dr. Langbauer Augustt realiskolai tanárt, aki elcsábította Wagner feleségét.

Wagner 1903-ban nősült meg és a szobalányát vette el, akivel a legutóbbi évekig a legnagyobb egyetértésben élt. Nemrég azonban megtudta, hogy feleségének viszonya van sógorával, Langbauer tanárral. Ettől kezdve a veszekedések napirenden voltak Wagneréknál és a veszekedések végül is a tragédiához vezettek. Wagner, aki a vagyoni elszámolás miatt találkozót kért sógorától, a találkozó helyéül megjelent kávéház előtt rövid szövtátság után rálért Langbauer tanárra, aki nyomban meghalt.

A tárgyaláson kiderült, hogy Langbauer tanár nemcsak Wagner feleségével, hanem a vádlott két leányával, fia menyasszonyával, a nevelőnővel és a hentesüzlet pénzügyi kisasszonyával is viszonyt folytatott.

A tárgyalást pénteken folytatják.

CIRKUSZ

A babona

1.

Réggel kilenckor. Gyufa Elek a törvényszék előtt talált egy patkót.

— Szerencsepatkó! — mondta egy kofaasszony. Gyufa holdogán zsebrevágta a patkót és besietett az épületbe.

2.

Tíz órakor a bíróság elítélte Gyufa Eleket másfél hónapi fozházra és kétezer dinár pénzbüntetésre. Felebbezett.

3.

Tizenegykor kapott egy táviratot, hogy legiőbb barátja meghalt.

Megrendelte a koszorút és intézkedett, hogy a fekete kabátját vasalják ki.

4.

Délben telefonált a pesti ügynök, hogy a chicagói terménytőzsde megint esett a buza. Gyufa hossza spekulált.

5.

Egy órakor két legyet talált a karfiollevésben. Holott vegetáriánus volt.

6.

Kettőkor leült dr. Cinegével a Lloydban dardlízni. A partnere rövid félóra leforgása alatt ötször mondta be a négy felsőt és kétszer hagyta stichmaccsban.

7.

Háromkor hozták a szabószámlát. Ehhez nem kell kommentár.

8.

Négy órakor megvizsgálta az orvos. Eltiltotta a dohányzástól.

9.

Öt órakor felkapaszkodott egy zsufolt villanyosra. Amikor leszállt és benyult a zsebébe, hogy egy estilapot vegyen, sajnálattal kellett megállapítania, hogy ellopták a pénztárcáját.

10.

Hatkor elütötte egy automobil.

Mialatt a kórházban bekötözték eltört balkarját, észébe jutott, hogy elfelejtette a gépkocsi számát megnézni és így senkitől sem követelhet kártérítést.

11.

Hét órakor ért haza. Nyomban rájött, hogy nadrágzsebe lyukas és ezért hiányzik a kapukulcs.

Miközben becsöngetett, elővette a patkót és undorral elhajította.

12.

A szobalány feldult arccal nyitott ajtót.

— A nagysága megszökött a házitanítóval, — újságolta.

Gyufa Elek szó nélkül megfordult, kiment az utcára, megkereste a patkót, felvette és letisztogatta róla a sarat:

— Ugy látszik, mégis csak van azért a dologban valami...

Skiz

TŐZSDE

Zürich, szept. 20. (Zárlat.) Beograd 913, Páris 20.30, London 2520.50, Newyork 519.65, Brüsszel 72.20, Milánó 27.165, Madrid 85.85, Amszterdam 208.35, Berlin 133.85, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.20, Budapest 90.565, Bukarest 3.16.

Beograd, szept. 20. (Zárlat.) Páris 221.43—223.43, London 275.82—276.82, Newyork 56.84—57.04, Brüsszel 789.86—792.86, Genf 1094.10—1097.10, Milánó 296.50—298.50, Berlin 1355.75—1358.75, Bécs 8004—8034, Prága 168.22—169.12, Budapest 990.99—990.93.

Szentai gabonárak, szept. 20. A csütörtöki piac a következő árak szerepeltek: Buza 237.50—240 dinár, tengeri morzsolt 310—320 dinár, csöves 140—150 dinár, takarmányárpa 240 dinár, sórárpa 260—270 dinár, zab 220 dinár, rozs 240 dinár, bab 850 dinár, heremag 2200 dinár, burgonya 220 dinár, örmények: nullás liszt 410 dinár, nullás liszt g 410 dinár, kettes főzöliszt 330 dinár, ötös kenyérliszt 375 dinár, hetes 275 dinár, nyolcas 220 dinár, konkolydara 220 dinár, korpa 200 dinár. Irányzat: lanya. Kinálat, kereslet: csekély.

Noviszdai terménytőzsde, szept. 20. Buza bácskai és felsőbácskai 79/80 kg. 235—237.50, tiszavidék bácskai 79/80 kg. 238—240, bánáti 79/80 kg. 230—232.50, szerémi 79/80 kg. 232.50—235. Árpa: bácskai, szerémi és bánáti 64 kg. 245—250, bácskai tavaszi 68/69 kg. 280—290. Zab: bácskai 227.50—230, szerémi és szlavóniai 227.50—230. Tengeri: bácskai 300—302.50. Liszt: Ög és 0g bácskai 350—360, kettes 330—340, ötös 310—320, hatos 265—275, hetes 230—240, nyolcas 200—210. Korpa: bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Irányzat: kellemesebb. Forgalom: 131½ vagon.

Bécsi marha- és sertésvásár, szept. 20. Pótpiac. Marha, felhajtás 745. Irányzat: lanya. Árak változatlanok. Zsirsértés 137, hussértés 716. Irányzat: lanya, árak változatlanok.

Chicagói gabonátőzsde, szept. 20. Középfolyamok. (Zárójelben az előző napi zárlat.) Buza szeptember (109 és háromnegyed) 110 és háromnyolcad, december (114 és fél) 114 és hétnyolcad, március (119) 119 és egynegyed. Tengeri szeptember (103 és háromnyolcad) 103, december (76 és egynyolcad) 76 és ötnyolcad, március (78 és háromnyolcad) 78 és egyötöd. Rozs szeptember (97) 98 és egynyolcad, december (96 és egynegyed) 16 és háromnegyed. Zab december (42 és egynyolcad) 42.

Liverpooli gabonátőzsde, szept. 20. (Zárlat.) Buza október (8.9 és egynyolcad) 8.9 és hétnyolcad, december (8.11 és egynegyed) 9.1 és egynyolcad, március (9.1 és háromnyolcad) 9.2 és háromnyolcad.

Vizállás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 145 (+17), Apatin 188 (+8), Vukovár 152 (+8), Palánka 133 (+2), Noviszd 125 (+9), Zemun 14 (0), Pancsevó 2 (—4), Szmederevó 126 (—4), Orsava 103 (—12). Száva: Mitrovica 28 (0), Beograd 36 (0), Tisza: Senta 130 (—3), Becsej 115 (—3).

HIREK

ŐSZI SIP

Megtúlták már az őszi sipot.
Fülem mögött már elsvitott
az őszi szél, a bus szirén.

Vad idős fogva hintájába,
virágot hint a nők hajába
és panaszt hordoz a szivén.

Busan suhogtat ostordval
s pirosra forrt szagos borával
mindenkit hetykén megkínál:

Igyál bardtom még ez őszön!
mert egyik ősz megy, másik ősz jön —
de te, ha méisz, elmész! Igyál!

S amerre szdli, titkos jelekkel
és rótszin szőlőlevelekkel
hullatja teli az utat;

a sipja szól, virágja éget,
nyomába felsikolt az élet
s a temetők felé mutat...

SOMLYÓ ZOLTÁN

VÁROSI SZÍNHÁZ. Hétfő, szeptember 24: *Budanović*
Mária, a budapesti Opera tagja és *Rijavec* Jó-
zsef, a berlini állami Opera tagja hangversenye
Jegyelővétel csütörtök, szeptember 20-ikától.

— **Ófelsége Alekszandar király autótutja Szerbiában.** Csacsakról jelentik: Ófelsége Alekszandar király csütörtök délelőtt feltizenegy órakor Csacsakra érkezett. Ófelségét a Kasina-vendéglő előtt fogadta a járási főnök. Tizenegy órakor Ófelsége folytatta útját Pozsega felé és pénteken Uzsicére megy, ahol résztvesz egy zászlószentelési ünnepségen.

— **Manojlović Dusán főispán visszatért Beogradból.** Manojlović Dusán, Szubotica város főispánja, aki vasárnap hivatalos ügyekben Beogradba utazott, visszaérkezett Szubeticára és átvette hivatala vezetését.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változókéony idő várható hősüllyedéssel és helyenként esővel, esetleg zivattal.

— **A Népszövetség csütörtöki ülésén bizottsági jelentéseket olvastak fel.** Genfből jelentik: A Népszövetség teljes ülése csütörtökön ismét a főbizottságok jelentéseivel foglalkozott. Zahle elnök délelőtt nyolc órakor nyitotta meg a közgyűlést és először az állandó nemzetközi bíróság szabályzatának esetleges revíziójáról terjesztette elő jelentését az ezzel foglalkozó bizottság előadója, Cachin francia delegátus. Suvich olasz delegátus a pénzügyi bizottság munkájáról számol be, Ray kanadai kiküldött a bolgár menekültek letelepítéséről és a bolgár kölesönről szóló jelentést terjesztette a közgyűlés elé. Breitscheidt német delegátus a Népszövetség fennhatósága alatt levő intézetek és szervezetek viszonyairól számolt be majd még négy bizottság jelentését terjesztette a közgyűlés elé. A teljes ülés valamennyi előadói jelentést jóváhagyta. Pénteken ismét teljes ülést tart a Népszövetség közgyűlése.

— **Uj döntőbírósi tervezet van készülőben.** Genfből jelentik: A Népszövetség jogi bizottságának ülésén egy új általános döntőbírósi tervezet került szóba, amelyet ki akarnak terjeszteni az egész világra. A tervezet három modell-szerződésen alapszik, amelyeket a biztonsági bizottság dolgozott ki a nemzetközi konfliktusok békés rendezése céljából. A modell-szerződéseket az új tervezetben egyetlen tervezetté fogják egyesíteni. A tervezet szerint a felmerülő jogi konfliktusok megoldásánál a közvetítő és döntőbírósi eljárást teszik hivatalossá, míg a politikai konfliktusok esetén egyedül csak a döntőbírósi eljárást írják elő. A tervezetet megküldik az összes államok kormányainak.

— **A parasztdemokrata koalíció szociális bojkottot mondott ki Beograd ellen.** Zagrebból jelentik: A parasztdemokrata koalíció vezetősége csütörtökön egész napon át ülésezett és végül igen éles hangú rezolúciót hozott. A rezolúció kimondja a szociális bojkottot a mai beogradi rezsim ellen.

— **Sztrájkolnak a textil munkások Északfranciaországban.** Párisból jelentik: Az északfranciaországi Halluis városban a textil munkások általános sztrájkba léptek. A helyzet annyira kritikus, hogy félt, hogy egész Északfranciaországban általánossá válik a textil munkások sztrájkja, mert a munkaadók nem hajlandók megadni az ötven centimes béremelést. Varsói jelentés szerint a lodzi textilgyárban szintén sztrájkba léptek a munkások. A sztrájkhoz több textilgyár munkása is csatlakozott és eddig negyvenezer munkás hagyta abba a munkát.

Ité je meg a csöveket műszaki adataik alapján!
A „Tungsram” Bárium-rekordcsövek meredekeége
eddig egyedülálló a világpiacón!

L 414 Meredekeesség . . . 3 mA/V
P 414 Meredekeesség . . . 3 mA/V
G 409 Meredekeesség . . . 2.4 mA/V

0488

— **A Bánátia diákegyesület tízéves jubileuma.** A vrsaci Bánátia német diákegyesület most ünnepelte meg fennállásának tíz éves jubileumát. Az ünnepségeken nagy számmal vettek részt a Bácskából is. Az ünnepség első napján ismerkedési est volt a német kaszinóban, másnap délelőtt ünnepi mise, amelyet Endresz Jakab esperes celebrált. Utána Steinkamp József lelkész lendületes beszéd keretében foglalkozott a jubiléó egyesület tíz évi működésének eredményeivel. Az istentisztelet után a temetőben megkoszorúzták az egyesület halottjainak sírját. Déliben pedig bankett volt, amelyen dr. Bartmann Simon országgyűlési képviselő, dr. Wolf Károly orvos és dr. Steinkamp József lelkész mondtak beszédet. Este hangverseny volt, amelyet táncmulatság követett.

— **Eladták az adóba lefoglalt búzát.** Noviszadról jelentik: Varga József baeskopetroveszelői gépész és Deli Imre petroveszelői lakatos, 1925 augusztusában eladták a náluk adóba lefoglalt 110 métermázsza búzát és 15 métermázsza árpat. A noviszadi törvényszék sikkasztás miatt egy-egy havi fogházra ítélte, a felelőseket a bíróság csütörtökön büntetésüket három-három havi fogházra emelte fel.

— **Kiutasították a vrsaci munkáslap szerkesztőjét.** Vrsacról jelentik: Krevecs Oszkárnak, a Vrsacon megjelenő »Arbeiterwille« című munkáslap szerkesztőjének a vrsaci rendőrség kiközbesítette a belügyminisztérium végzését, amely szerint negyvenyolc órán belül el kell hagynia az ország területét. A kiutasítás a legutóbb megejtett házkutatások eredményével van összefüggésben.

— **Könyvfehérítő gázzal fékeztek meg a fellázadt fegyvereket.** Párisból jelentik: A marylandi fegyverteszterezésköz fegyverek közül kétszáz fellázadt, mert állítólag hivatalosan türik, hogy a foglyokkal kegyetlen bánjanak. A lázadók láncokkal elzárták a cellabejárásokat és a börtön tisztviselőit üvegekkel, szék-lábakkal dobálták meg, lármáztak és tomboltak. A lázadó fegyvereket csak könnyűgáz gáz alkalmazásával tudták megfékezni.

— **Pestisjárvány Mandsuriában.** Londonból jelentik: A Chicago Tribune pekingi tudósítója jelenti, hogy Mandsuriában járványosan lépett fel a pestis. Az első napon tizenöt pestises beteg halt meg. Kínai és japán orvosok mentek ki az epidémia vidékére, a vonatközlekedést korlátozták, úgyhogy csak harmadnaponként jár egy vonat és a veszedelmes környék állomásain meg sem áll. Növeli a bajt, hogy a pestises vidékről a nép menekül.

— **Coty rágalalmazási pöre egy német újság ellen.** Frankfurtból jelentik: A frankfurti büntetőbírószék előtt csütörtökön volt a tárgyalás abban a rágalalmazási perben, amelyet Coty párisi parfümgyáros és lap-tulajdonos indított a »Frankfurter Generalanzeiger« fel-elős szerkesztője ellen. Ebben a lapban azzal vádolták Cotyt, hogy párisi újságjaiban a gyűlöletet szítja a németek ellen, ő akadályozza a német-francia engesztelődést, egy újabb cikk pedig azzal vádolta a parfümgyárost, hogy erkölcsösséget prédikál, de adócsalásokat követ el és semmiféle pénzüzlettel nem riad vissza, mert ha szaga van a pénznek, megparfümözi. A tárgyalás elején Coty jogi képviselője egyezséget ajánlott és kész volt visszavonni a feljelentést, ha az alperes nyilatkozatát közöl lapjában s visszavonja vádjait. A beperelt szerkesztő erre nem volt hajlandó, hanem bizonyítást ajánlott és a törvényszék a bizonyítékok előterjesztése végett elnapolta a tárgyalást.

— **A noviszadi zsidó hitközség új előjárósága.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó hitközség képviselőtestülete csütörtökön este hat órakor közgyűlést tartott, amelyen megválasztották a hitközség új vezetőjét. Mint ismeretes, a régi vezető a hitközségben dúló egyenlenségek miatt még június 21-ikén lemondott. Az új választást csütörtökre tűzték ki. Az ülést, amelyen huszonhatan vettek részt, dr. Sattler Mátyás alelnök nyitotta meg. A Dr. Kassovitz—Ernst párt nem jelent meg a közgyűlésen, amely egyhangúlag a következő új előjáróságot választotta: Elnök ismét dr. Lustig Nándor lett. Alelnök Frank Gyula. Temp'cmi előjárók: Weltmann Ignác és Krausz Mihály, oktatásügyi előjáró: Rainer Simon, pénzügyi előjáró: Gross Vidor, gazdasági előjáró: Ofner Fülöp, pénztári előjáró: Schossberger Jenő, jogügyi dr. Nagy Ferenc, jótékonyági előjáró: Bader Miksa, templomi gondnokok: Zwiback Adolf és Rosenbluth Samu.

— **Megnyitották a budapesti nemzetközi sakkversenyt.** Budapestről jelentik: Csütörtökön este fél hatkor nyitotta meg a nemzetközi sakkversenyt a versenyvédőnk, Ripka Ferenc főpolgármester. Megejtették a sorsolást, majd utána társasvacsera volt. A versenyre eddig megérkeztek Capablanca, Marchal, Spielmann és Kmoch mesterek. A versenyt rövid játszmákkal bonyolítják le és egy-egy mérkőzésre hat órai játékidőt állapítottak meg. Az első játszmát csütörtökön délután fogják lejátszani.

— **Az ördögnek hagyta a lelkét egy spanyol kereskedő,** Madridból jelentik: Palafrungell városkában Huttanso kereskedő meghalt s temetése után a közjegyzőnél felbontották a végrendeletét. Nagy meglepetést keltett, amikor a közjegyző olvasni kezdte a furcsa dokumentumot, amely szerint a kereskedő a lelkét az ördögnek hagyta, a házat és az üzletét pedig feleségének. A közjegyző kijelentette, hogy a végrendelet szabályszerű s semmiféle akadályt nem lehet górdíteni a végrehajtása elé.

— **Egyesügesítik a német és az osztrák kereskedelmi kamarákat?** Bécsi jelentés szerint e hó 20-ikán érkeznek az osztrák fővárosba a német kereskedelmi kamarák fővárosba a német kereskedelmi kamarák kiküldöttei. A német delegációt Franz v. Mendelsohn, a Berlini Kereskedelmi Kamara elnöke vezeti, ezenkívül Hamm és Schiffer volt német miniszterek is résztvesznek a konferencián. A tárgyalások célja a német-osztrák gazdasági kapcsolat fejlesztése, aminek érdekében egységesen szervezik meg a német és az osztrák kereskedelmi kamarákat.

— **Magyar tudós előadása Londonban.** Londonból jelentik: A British Association, for the Advancement of science (a Tudományos Haladás Angol Szövetsége) ezidei közgyűlésén Magyarország is képviselve volt. Böckh Hugó dr. előadást tartott Perzsiában és Irakban végzett többévi kutatásai eredményéről. Az előadás nagy tetszést aratott és Gregory professzor, az angol geológiai társulat elnöke a gyűlés elismerését és köszönetét tolmácsolta a magyar tudósnak.

— **A noviszadi tőzsdetanács ülése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi termény- és értéktőzsde igazgatósága szerdán délelőtt dr. Dungverszki Gedeon elnökletével rendes tanácsulást tartott, amelyen dr. Petrovics Brankó tőzsdei főtitkár beteresztette az igazgatóság havi jelentését. A tőzsdetanács elfogadta a borkereskedelem most elkészült tőzsdeszokványait, amelyek csütörtökön már életbe is léptek. A kereskedelmi malmok kérésére a tőzsdetanács elhatározta, hogy a tőzsdei hivatalos árfolyamlapon ezentul leközi a kereskedelmi malmok effektív kötéseit, fizetési feltételeit és a paritásos vasutállomás megjelölését.

— **Smith elnökjelölt kertesutra indul.** Newyorkból jelentik, hogy Smith, az amerikai demokratapárt elnökjelöltje különvonaton kertesutra indult. Ez a különvonat a legkényelmesebb közlekedési eszközök közé tartozik. Tizenegy vagonból van összetéve s minden van benne, amire csak az uton szükség lehet az elnökjelöltnek és a kíséretnek. — Van fűrdőszobánk — magyarázta Smith titkára — van rádiónk, van masszírozó termünk, van fodrásztermünk, étkezőkocsi, ezenfelül mindaz, amire az uton szükségünk lehet. A különvonat végig fog szárgulani az egész amerikai Egyesült-Államokon. Tömérdek olyan apparátus van a vonaton, amelynek segítségével az elnökjelölt beszédeit harsogóvá lehet varázsolni. Jó formában vagyok, — hangoztatta nevetve Smith. Newyork mostani kormányzója — mindenütt beszélni fogok, ahol a vonat megáll. Van bőven mondanivalóm... Az elnökjelölt különvonata még Amerikában is feltűnést keltett.

Szász Károly:
Képek és történetek

Szász Károlyt új könyve mint elbeszélőt mutatja be s ebben a minőségben is, mint egyéb műveiben tiszta nemzeti és erkölcsi szellem és művészi gondosság jellemzi. Fűzve 50 dinár. — Kapható a Minerva r. t. könyvosztályában

— **Meghalt a saitzli katasztrófa huszonnegyedik áldozata.** Brunnból jelentik Saitzban a borzalmas szerencsétlenség színhelyén teljes erővel az összeütközött mozdony szétszedésén dolgoznak, addig a brünni kórház sebészeti osztályán minden mentő kísérlet dacára ismét kiszorított az összeütközés egy résztvevője, áldozata. Egy fiatal menyasszony a legújabb halott, aki vőlegénye karjai között lehelte ki lelkét. Ezzel a katasztrófa halottainak száma huszonnégyre emelkedett, de a brünni kórházban tartanak attól, hogy ez a szám emelkedni fog.

— **Agyonsújtotta az áram.** Osziokról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt az osziokról vasúton. Az egyik munkás, Prgommet Péter a kezelése alatt álló gépet be akarta kapcsolni az áramkörbe, közben a keze közvetlen érintkezésbe került a nagyfeszültségű árammal. Egy másik munkástársa a segítségére akart sietni, de alig ért hozzá Prgommethez, az áram őt is megütötte, úgy hogy eszméletlenül esett össze. A szerencsétlen munkást borzalmas helyzetéből csak akkor tudták kiszabadítani, amikor az áramot kikapcsolták. Ekkorra azonban már minden élesztési kísérlet hiábavaló volt. A szerencsétlen embert az áram agyonsújtotta.

— **A szubotical Népkör »Diáksegélyző Bizottságának« felhívása.** A Népkör »Diáksegélyző Bizottsága« felhívja azokat a jelesen érett fiatalembereket és lányokat, akik a tanári pályára óhajtanak lépni és tanulmányaik folytatására segítyt igényelnek, hogy eziránti kérvényüket az érettségi bizonyítvány másolatával anyagi körülményeik megjelölése mellett e hó végéig a bizottsághoz juttassák el: Szubotica, Harambašičeva ul. 5.

— **Koldusgázolványokat gyártott.** Osziokról jelentik: Az osziokról rendőrség letartóztatta Komeszarovics Ottmár zemuni születésű magántisztviselőt, mert többek részére hamis koldulási és vásárigazolványokat állított ki. Átadták az ügyészségnek.

— **Késsel támadt a hűtlen asszonyra.** Osziokról jelentik: Sarics Mátvás osziokról cipészt mintegy két hónappal ezelőtt elhagyta a felesége és az anyjához költözött. A férj többször felszólította, hogy térjen vissza hozzá, de hasztalan. Az elkeseredett Sarics szerdán meg'este feleségét és egy késsel támadt reá. A járőrök mentették meg az asszonyt szorongatott helyzetéből. Saricsot a rendőrség letartóztatta.

— **Három darab ezerdínáros a perselyben.** Vrsacról jelentik: A napokban megtartott vrsaci bucsu alkalmával a templom egyik perselyében egy borítékot találtak, amelyben három darab ezerdínáros bankjegy volt. A névtelen adakozó a pénzt az ujonnan beszerzendő harang költségeire szánta.

KÖZGAZDASÁG

Miért van vagonhiány?

**Javítás alatt vannak a vagonok és kevés a speciális kocsi
A vasutasok rossz anyagi helyzete miatt történik annyi szerencsétlenség**

A vajdasági gazdasági körökben legutóbbi is számos panasz hangzott el a nagy vagonhiány miatt, amely igen megnehezíti és egyes kereskedelmi ágakban ugyancsak teljesen megbénítja a kivitel. A noviszadi kereskedelmi és iparkamara már több ízben intézett feliratot a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben kérte, hogy a kivitel érdekében szüntessék meg a vagonhiányt és hassanak oda, hogy a szubotical vasutigazgatóságának megfelelő számú vagon álljon rendelkezésére.

Ebben a kérdésben a *Bácsme gyei Napló* munkatársa a szubotical vasutigazgatóság egyik főtisztviselőjétől a következő érdekes felvilágosítást kapta.

— Tény az, hogy a szubotical vasutigazgatóság területén az utóbbi időben nagy vagonhiány érezhető, de ennek több oka van. A panaszok különösen a komló és kender szállítók köréből érkeznek, mert a komló és a kender szállítására egészen speciális vagonok szükségesek és sajnos az egész országban mindössze száz olyan vagon van, amely komló- és kenderszállításra alkalmas és teljesen kifogástalan állapotban van. Természetes, hogy ez a száz vagon a jó komló- és kendertermés miatt egy tízezer kilométeres vasuti hálózaton elenyészően kevés.

A többi ugyanevezett kiviteli vagonokat mi 1922-ben július, augusztus és szeptember hónapokban kaptuk a jóvátétel számlájára. Ezeket a vagonokat háromhavonként revízió alá kell venni és ezek a vagonok éppen most vannak másodszer revízió alatt és a különböző javító műhelyekben és fűtőházakban várják a felülvizsgálatot. Amíg a felülvizsgálat meg nem történik, a vagonokat nem szabad használni. A felülvizsgálat azonban hamarosan befejeződik és ekkor nagyszámú vagon fog a szállítók rendelkezésére állni.

— A »G« vagonokat illetőleg kijelenthetem, hogy ezek mind foglaltak. Ami Szuboticiát illeti, ezek a vagonok az idén rengeteget voltak forgalomban, mert Szuboticiáról és vidékéről nagy számban a mütrágya szállítás volt. Ezek mind olyan áruk, amelyek romlanak vagy sürgősen szállításra vannak bejegyezve. A mütrágyát legkésőbb október tizedikéig le kell szállítani, mert azután a határidő után már senki sem használhatja. A szilvával szintén nem lehet várni, mert elromlik.

— Ezenkívül a vagonhiánynak még több oka van. Többek között ismeretes, hogy szeptember a legerő-

sebb hónap a fa- és szénszállításban és ugyancsak az összes erre alkalmas vagonok foglaltak.

— Nemcsak a kereskedők használják ezeket a vagonokat, hanem az állami hatóságok és magánosok is. Milyet a fa- és szénszállítások októberben csökkennek, lesz elegendő vagon. Végül azt is kijelenthetem, hogy *Milosavljevic* tábornok volt közlekedésügyi miniszter az összes bérvagonokat, amelyeket más államoktól béreltünk visszaadta és felmondta a bérletet, mert az így megtakarított milliókon a mi rossz vagonjainkat akarta megjavítani. A vagonjavítások még folyamatban vannak, de ezek is csakhamar befejeződnek és több ezer megfelelő, majdnem új vagonunk lesz. Ezekhez a vagonokhoz a közlekedésügyi minisztérium új mozdonyokat is rendelt, úgyhogy *mozdonyhiány semmi esetre sem lesz, mert Németországból, Csehszlovákiából és Lengyelországból rövid időn belül megérkeznek az új mozdonyok.*

Ezután arról érdeklődtünk, hogy mi az oka a mind sürűbben megismétlődő vasuti szerencsétlenségeknek, mire a következő választ kaptuk:

— Ma egész Európában rosszak a vasuti közlekedési állapotok, főképen azért, mert a külső vasuti szolgáltatást teljesítő szervek munkaideje túl hosszú. A váltóórőknek huszonnégy óras szolgálati beosztásuk van, ami igen sok akkor, amikor az elévzett munka ellenértéke túl kevés. A szociális ügyek rendezetlensége nagy kihatással van a vasuti szerencsétlenségekre, mert az alkalmazottak nem tudnak kellőképpen táplálkozni, elvesztik energiájukat, ami kihatással van lelki állapotukra is. Ha a vasutasok szociális helyzetét megjavítanák, ezzel jobb vasuti közlekedést tudnának biztosítani, mert a szolgáltatást teljesítő alkalmazottak figyelmét nem foglalná le anyagi gondok. Ilyen értelemben határozott nemrégén a vasutasok európai kongresszusa is, de a határozatoknak nincs gyakorlati eredményük. Nem újdonság az sem, hogy a vasutasok vannak a leggényebben fizetve, mert elvesztettek minden beneficiumot. Nem kapnak szünet, szolgálati költséget, a fogyasztási szövetkezetekben sem olcsóbb az áru, mint a kereskedésekben, a fizetés túl kevés az életfentartáshoz és a vasutas nem tud csak vasutas lenni. Ehhez járul még a huszonnégyórás munkaidő, az anyagi gondok és igazán nem lehet csodálkozni azon, hogy a váltókat nemcsak nálunk, hanem Európa sok államában is, tévesen állítják be.

Görögországban monopolizálják a gabonakereskedelmet. Athénből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban tervezetet dolgoztak ki, amely szerint a gabonakereskedelmet az állam monopolizálja. A tervezet szerint az összes gabonafajták az állami egyeduralom hatáskörébe fognak tartozni, kivéve a kukoricát, amely az új monopolitörvény meghozatala után is szabad kereskedelem tárgya lesz.

A Temes-bégavölgyi vízszabályozó társulat közgyűlése. Vrsacról jelentik: A Temes-bégavölgyi vízszabályozó társulat Dragics Milán miniszteri kiküldött elnöklete alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta a betervezett zárszámadásokat, majd ismertették a kotrógép szállítására beérkezett ajánlatokat. Több pályázó közül a közgyűlés a budapesti Ganz-Danubiusz ajánlatát fogadta el, amely huszonegy és fél dinár kilogramonkénti egységárban vállalja a gépek szállítását. Végül elhatározták, hogy a tisztviselői szabályrendelet több pontját módosítani fogják és ebből a célból külön bizottságot delegáltak.

Be kell jelenteni a boreladást. A szubotical fogyasztási adóhivatal felhívást intézett csütörtökön a szőlőtulajdonosokhoz, amelyben a fogyasztási adóról szóló törvény 44. szakasza alapján felhívja őket, hogy a boreladásokat jelentsék be a javadalmi hivatalnál. A hivatal egyben felhívja azokat is, akik bort vásárol-

nak a szőlőgazdától, hogy szintén jelentsék be a fogyasztási adóhivatalnál. Mindazokat, akik nem jelentik be a bor, szőlő vagy must vételét és eladását, szigorúan megbüntetik. A fogyasztási adóhivatal egyben felhívja a szőlőtulajdonosokat, hogy a borterméket jelentsék be, mert ellenkező esetben szigorúan megbüntetik őket.

Késik a luxemburgi tőzsde megnyitása. A luxemburgi tőzsde megnyitását eredetileg ez év október 1-re tervezték, azonban technikai okokból jövő év elejére halasztották el. Az építési munkálatokat rövidesen befejezik, de a nemzetközi telefonvonalak üzeme helyezése még hosszabb időt vesz igénybe. Ezenkívül még nem készültek el a megnyitandó tőzsde a'apszabályai sem, amelyek kidolgozását holland és német szakértőkre bízták.

Nemzetközi kartell tárgyalások a papiriparban. Legújabb hírek szerint az osztrák, cseh és a skandináv papirgyárak vezetői tárgyalásokat kezdtek egy nemzetközi papirkartell létrehozása érdekében. Miután a nemzetközi piacon igen nagy a konkurrencia, elsősorban a piacok felosztásáról van szó. Mint exportpiacok főleg Jugoszlávia, Magyarország és Bulgária jönnek számításba, amely országok nagymennyiségű külföldi újságpapírt vásárolnak. Ezzel egyidejűleg a német papirgyárak is az exportkontingens megállapításáról tárgyalnak a svéd és a norvég gyárakkal.

Miért panaszkodik a rossz emésztésről?

amikor azon nagyon könnyen lehet segíteni. Vegyen be rendszeresen minden étkezés után egy késhegynyi Magna-port egy pohár vízben, soha nem fogja többé tudni, hogy mit jelent az a szó: rossz emésztés.

Minden gyógyszerárban és drogériában kapható, csomagja a használati utasítással együtt 4 dinár. Ahol nem lenne kapható, rendelje meg postán a LABORATORIUM ALGA, SUŠAK, Tvornička 91 címen és mellékeljen leveléhez 2 csomagra 10 dinárt.

— **Napközi otthont létesít a munkások gyermekei részére a szubotical Munkássegélyegyesület.** A szubotical Munkássegélyegyesület kedden tartotta első ülését a Francia Klub helyiségében. Az ülésen héttagn ideiglenes vezetőséget választottak. Elnök lett dr. Szkaljer Lovroná, ügyvezető alelnök Basch Endréne, jegyző Sztojánovic Iván nyomdász, pénztáros Kender Sándor munkás. Választmányi tagok: özvegy Černer Andorné, Gyorgyevics Iván törvényszéki bíró és Gubik Nándor munkás. Az ülésen elhatározták, hogy a legrövidebb időn belül napközi otthont fognak létesíteni két-hat éves gyermekek részére. A napközi otthonba a dolgozó asszonyok gyermekeit fogják felvenni, ahol megfelelő felügyelet alatt lesznek és rendszeres táplálékot fognak kapni. A taggyűjtés a napokban megkezdődik. A Munkássegélyegyesület a napközi otthon felállításával kétségtelenül nagy hiányt fog pótolni Szuboticián. Az egyesület kizárólag tagdíjakból és adományokból tartja fenn magát és ezért azzal fordul a város közönségéhez, hogy a nemes cél érdekében minél többen lépjenek a tagok sorába.

— **Beiratkozások a szubotical tanonciskolába.** A szubotical kereskedelmi és ipari tanonciskolába a beiratkozások október elsejéig eszközölhetők. A tanonciskola igazgatósága felhívja a munkaadókat, hogy tanoncaikat feltétlenül irassák be. A beiratkozások naponta délután három és öt óra között folynak. Beiratási díj harminc dinár. Az előadások október elsején kezdődnek a Szent Rókus elemi iskolában.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalom, gyomorégést, oldalszurást, mellszurást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Ferenc József« keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a *Ferenc József* viz remek természetalkotta hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

AUTÓTAXIK

telefonhívásra
minden időben
(éjjel-nappal)

jutányos áron

állnak a közönség rendelkezésére

3 perc alatt ott vagyunk!

Telefon 2-50

Vadonatuj kocsik! Szolid árak!

SZÍNHÁZ

Hogy dolgozik a világ egyik legnagyobb rendezője?

Beszélgetés Karl Heinz Martinnal, Reinhardt egyetlen európai riválisával

Néhány nap óta ismét Budapesten tartózkodik Karl Heinz Martin, a kiváló német rendező, akinek tehetsége és színpadi tudása csak Max Reinhardtéval hasonlítható össze. Reinhardt babérait alaposan megtépadta a fiatal Karl Heinz Martin, akinek a német birodalomban máris nagyobb tábora van, mint a rendezők koronázatlan fejedelmének. Legutóbb nyílt színen csaptak össze a Tolstoj-centennárium alkalmából. Reinhardt is színpadra vitte a költő halhatatlan remekművét »Az élő holttestet« és a bemutató után egy héttel Karl Heinz Martin lépett a berlini publikum elé egy »Élő holttest« előadással. A vélemények megoszlottak, anyi azonban bizonyos, hogy Martin gyengébb színészyaggal, ugyiszlóván színtörök nélkül új színeket hozott ki a drámából.

A budapesti Magyar Színházban Karl Heinz Martin Büchnernek, a fiatalon elhunyt német íróknak »Danton halála« című drámáját rendezi. Negyven szereplő, százhusz főnyi statisztéria és ötven zenész szerepel a darabban. Tizenkilenc kép van, közte két percig tartó jelenetek. A francia forradalom három híres alakját Kiss Ferenc (Danton), Hegedűs Gyula (Robespierre) és Rátkai Márton (Saint-Just) játssza. A darab főjelenetéhez 1800 méter díszletvásznat és 750 méter bársonyt vásárolt Karl Heinz Martin.

Az Oroszország című darabnál már kiderült, hogy Martin diktatori allűrökkel dolgozik. Senkit sem enged belebeszélni, viszont mindenért vállalja a felelősséget. Egyszer a színház igazgatója, aki egyike a legkitünőbb színházi szakembernek utasítást adott a fővilágosítónak, hogy egy képnél gyújtson meg két-három égőt, mert tulságosan sötét van a színpadon. Mikor összes érveit felsorakoztatta és a műszaki alkalmazott teljesíteni akarta a kapott parancsot, Martin csendesen csupán ennyit mondott:

— Das bleibt alles so!

Most is teljhatalmu ur a színpadon. Az egyik jelenethez husz dobost kért a színház igazgatóságától. Ez a híres történelmi jelenet, amikor a dobok pergése Dantonba fojtja a szót. A színház négy képzett zenészt és tizenhat statisztát vezényelt ki.

— Nagyon sajnálom — mondta Martin — de csak zenészeket használhatok.

— De kérem — szörnyülködött az igazgató — hiszen azt nem győzzük pénzzel. Elég, ha négy mu-

zsikus van közöttük. A többi is megtanulja azt a néhány taktust!

Martin ridegen kijelentette:

— Kellémetlen nekem, hogy a színháznak kiadásokat okozok, de higgye el, hogy a kiadások szülik a bevételeket. Nem kockáztathatom meg, hogy valamelyik zenei analíbeta eltévessze a ritmust. Csak zenészeket tudok használni.

És három nap óta husz valódi dobos próbál a színházban.

A színészeket fanatizálja ez a keveset beszélő szelíd szőke fiatalember. Hegedűs Gyula, aki sohase szeretett szerepet tanulni, mert az ő nagy művésze közeletlen a bemutató előtt kreálta a figurát, a második napon már teljes szereptudással jelent meg.

— Szégyelem magam a német előtt — mentegőzött a kollégáknál.

Martin egyik legnagyobb erénye a munkabírás. Reggel pont kilenckor a színháznál van. Két óráig próbál a magán szereplőkkel. Három órától ötig a statisztériával próbál, öttől hatig a zenészekkel, hattól néha éjfélig a műszakiakkal, világítást, díszletet, aztán kosztümöt és butort. A rendezés szisztémájáról a következőket mondotta nekünk:

— A színpadon még fontosabb a fegyelem, mint a katonaságnál. Fegyelmelzenen hadsereg nyert már csatát, de fegyelmelzenen együttes még nem produkált jó előadást. A próbák alatt én minden munkát és minden felelősséget magamra veszek. Cserébe nem kívánok mást, mint engedelmességet. Ez a titka annak, hogy nagyon gyorsan készen vagyok a munkával.

— Nagy segítségemre van a kitünőbb színészyagg és az, hogy mindenki tud egy kicsit németül... Meg tudom magam jól értetni...

Martin arról is híres, hogy az egyetlen rendező talán a világon, aki nem kiabál. Halkan, szinte suttogva adja ki a rendezeteket és soha semmi nem hozza ki a sodrából.

Még egy pikantiériát kell, hogy eláruljunk erről a kiváló férfiról. Ez az intimitás ezuttal először jelenik meg nyomtatásban. Budapesti tartózkodása életének érdekese eseményével esik egybe. Válik a felelőségéről, Roma Bahn ismert berlini színésznőtől és feleségül vesz egy pesti uriaszonyt, egy gyáros fiatal feleségét, akivel Lovranában ismerkedett meg...

(s. a.)

mint Párisban, ahol ő dirigálná a jazzbandet, táncolna a vendégekkel és kétszer olyan drágán számíthatná a pezsgőt, mint másutt. Ezenkívül filmezni óhajt, német chansonokat énekelni, kiadni egy regényt, amit ezuttal állítólag rem mással íratott és fellépni Reinhardt-nál: Lulut alakítaná az »Erdgeist«-ben.

Ha tudná, hogy mindebből nem lesz semmi. Berlin számára ő már el van intézve...

*

Megnyílt az első Stegreif-színház.

Ebben a színházban olyan darabokat adnak elő, amik nemesen megírva. A színészek rögtönzik a dialógusokat. Commedia a soggetio.

Az előadások elég mulatságosak. A színház igaz-

Josephine Baker

gatója, Max Steiner-Kaiser, mielőtt a függöny felgördül, megalakítja a nézőtérben a zsűrit, amely a játékot vezeti. A zsűri dönt, hogy a műsorra tűzött darab-vázlatok közül melyiket játsszák el, bohózatnak vagy tragédiának fogják-e fel a témát, joga van az előadást bármikor félbeszakítani, akár mert unalmasnak találja, akár mert a nézők kedvet kaptak hozzá, hogy a vigjátékként elkezdett darab komoly befolyást nyerjen. A szereposztást is a nézőkből alakult zsűri végzi. A zsűri szabja meg azt is, hogy mennyi ideig kell a darabnak tartani.

A premieren egy fiatal berlini humoristának, Charlie K. Roellinghof-nak egy detektívkomédiáját adták, amelynek vázlatát a szerző egy villanyorsjegy hátára írva nyújtotta át a zsűrinek. A színészek egész mulatságos háromfelvonásost csináltak belőle és a ravasz szerző egy páholy mélyén gyorsíróval jegyeztette az előadást.

Igy juthat az író minden fáradság nélkül egy kész szindarabhoz...

(y.)

Josephine Baker megbukott Berlinben

A bécsi operettpiac átköltözött az Unter den Lindenre — Megnyílt a Stegreif-színház, ahol a szereplők rögtönzik az előadott darabot

Berlin, szeptember hó.

A bécsi operett áthurcolkodott a német fővárosba. Kálmán Imre volt az utolsó, aki búcsút mondott a Naschmarkt-kávéházaknak, a Museumnak, a Dobnernek és a Prücklnek, amelyek márványasztalai mellett nyugsgólt három évtizedig az operett-börze most már a pesti zenekritikusból világmárkává lett komponista is végleg berlini lakos lett. Lehér az esztendő felét ez előtt is Berlinben töltötte, Ralph Beratzky, Ascher, Robert Stolz szintén, itt lakik Krausz Mihály és Bruno Granichstädten, akik a fiatalokat képviselik az operettpiacon. Átköltöztek a librettisták is, Brammer és Grünwald, Waltner és Jenbach Österreicher és Bernauer, a rutinos társszerző cégek, akiknél az operettszövegekért mindig legalább ketten viselik a felelősséget, hogy egyre kevesebb jusson. S a híres komponistákkal együtt Berlinben ütötték fel sátorfájukat azok a névtelen jelesek is, akik a világhírű operetteket tényleg írják: fiatal költők és öreg karmesterek, akikről a nagynevű szerzők úgy veszik a később slágerré avatott melódákat az népszerűsége predesztinált refrénszövegeket, pár száz márkáért, vagy még kevesebbért darabját, mint a háziasszony a kukoricát a hetipiacon. Az operettpiac most az Unter den Lindenen van, a Hotel Bristol halljában délután kettő és négy között, itt tárgyalják meg a nagy szerzők egy csésze mokka mellett a finálékat, itt adják a bérletbe a hangszerelést, itt írják alá a szerződéseket és itt veszik fel a világ minden tájáról egybesereglett színházi ügynököktől az előlegeket is.

A nagy népvándorlás oka, hogy Hubert Marischka bérbeadta Reinhardt-nak a bécsi Theater an der Wien-t prózái színház céljaira s ezzel a bécsi operett hajléktalaná vált Bécsben, minthogy a Raimundtheater és Bürgertheater már régebben felhagytak a zenés darabok játsszásával s az utolsó mohikán, a Johann Strauss-Theater viszont mindig csak másodosztályú színháznak számított, ahol az előkelőbb szerzőknek derogál »kijönni.«

A berlini operettszínházak egy csapatra behódoltak a bécsi invázióknak, a Deutsches Künstlertheater

már készülődik az új Kálmán-operettnek. »A chicagói hercegnő«-nek a premierjére, a Metropol-Theater viszont az új Lehér-operettel, a »Friederiké«-vel nyitja meg kapuit, míg a Grosses Schauspielhaus a régi jó »Vig özvegy«-et veszi megint elő.

A bécsi operett tehát, hiába parentálták már el, nem halt meg és még csak nem is alszik. Legfeljebb a mézők alszanak majd el olykor-olykor, amíg egy-egy hangosabb zeneszám fel nem riasztja őket újból a szellemes dialógusok tiszteletére eszközölt szendergésükből.

*

Párisból is kapott vendégeket Berlin, átköltözött a német fővárosba a néger-revü: a híres Josephine Baker személyesen.

Háromszáz pár cipővel jött.

És két kutyával.

Tulzás lenne azt állítani, hogy a berlini közönség kitörő lelkesedéssel fogadta. A lapok nagy cikkeiben számoltak be megérkezéséről, elvégre a fekete művésznő — hála reklámfőnökének, az olasz Pepito Abatino-nak — egyike a világ legismertebb asszonyainak, de az a kis Tanentzienstrassei mozi, amely a művésznő tiszteletére műsorra tűzte a legújabb Baker-filmet s horribilis gázszíval biztosította a híres Josephine személyes föléptét is, már a premieren sem tett egészen meg.

A csokoládénőnek a Theater des Westens-szel volt szerződése, itt kellett volna a számára írt revüben egész truppjával együtt felélnie, de a premier az utolsó percben elmaradt. A személyes szreceszlány összeveszett a színház direktorával. Mondja ő. A színház igazgatósága nem mond semmit, de állítólag azért szenecirozták az egész összeveszést, hogy ezen a címen visszaléphessenek a szerződéstől. Baker kisasszony ugyanis megbukott a miziban. A filmje csapnivalóan rossz volt, a tánca nem érdekelt senkit, az exotikum Berlinben nem »az a vonzóerő«, ami Párisban.

A fekete sztár egyelőre gözerővel nyilatkozik a lapokban, tervezget, bár és vendéglőt akar nyitni,

SPORT

Még bizonytalan, hogy milyen mérkőzések lesznek vasárnap Szuboticán

Bácska—SzMTC bajnoki meccsre van kilátás

A serlegmérkőzések elmaradása után gondoskodni kellett arról, hogy Szubotica vasárnap ne maradjon futballprogram nélkül. Az igazgatótanács ezért elhatározta, hogy vasárnap folytatják a bajnoki mérkőzéseket. Hogy a sorsolási programban ne álljon be nagyobb eltolódás az alszövetség úgy tervezte, hogy a november 11-iki utolsó forduló mérkőzéseit hozzák előre. Így vasárnap a Bácska—Villanytelep SC és Sport—ZsAK mérkőzést kellett volna lejátszani.

Az alszövetség intézőbizottsága szerdán este ülést tartott és itt kellett volna a mérkőzésekről véglegesen dönteni. Az intézőbizottság elé azonban beérkezett a ZsAK és Villanytelep SC bejelentése arról, hogy a válogatott mérkőzésre való tekintettel, már előbb vidéken kötöttek le maguknak mérkőzést. Így a ZsAK-ot Szentára, a Villanytelep SC-t pedig Sztaribecsejre szólítja vasárnap a kötelezettség. Az intézőbizottság úgy döntött, hogy tudomásul veszi a két egyesület bejelentését és nem akadályozza meg őket a barátságos mérkőzés lejátszásában. Az intézőbizottság ezért megbizta Mitrovics II. titkár, hogy lépjen érintkezésbe az egyesületekkel és állapodjék meg velük a vasárnapi programra nézve.

Mitrovics II. titkár a Bácskát és az SzMTC-t kérdezi meg, hogy hajlandók-e lejátszani a november negyedikére kisorsolt bajnoki mérkőzéseiket.

Ha a két egyesület beleegyezik, úgy vasárnap Bácska—SzMTC mérkőzés lesz a Bácska-pályán. A program sorsa a jelen pillanatban még bizonytalan.

TÁRCA

A rózsaszínű város

A faarcunak csak harminckét sebe volt, de a fehérszakállu hat nagy forradással tul tett rajta: ő negyvenhárom cipelt. A fehérszakállu volt a parancsnok, fonnyadt bőrén negyvenhárom nehéz sebbel és kopár csodálkozással a szemében. Ha pedig a meddő belső ütközetről és csalódásokról mesélt, mintha jéges főlhőből szabdalta volna hozzá a sóhajtasait és a nézése úgy elszobrosodott, hogy a vértanuk is majd hogy leszégyelhették a fejükre kapcsolt glóriát. A hajón kis csapat férfi, nő lézengett, ököltre támasztott állal, mind néma, várakozó vallató mind nyögve, kimart sebekkel és az emlékek fekete madárarnyékaival a szívükön. Hallgattak és bámulták a vizet és a víz vörös volt már, a szél pattogó patyolat és könnyű arany folt, két oldalt a távoli szigetcsalád. Este rózsaszínű rajban jöttek az első madarak, fejükön lángoló hóbita táncolt és a torkukban valami különös meleg hangok csörögtek, akár a gyöngyszemek. A gépész előtt egy fekete kereszt volt az iránytű, a kereszt most hirtelen nyugtalanodni kezdett és félóra múlva mind a négy ágát elejtette. Ugyanakkor az árböckosárból lekiáltott az őrszem is:

— Föld!

A parancsnok lecsapta a körzöt, futott az emelvényre. A part felől millió lámpa harsonázta néhány perc múlva a fényt az egész éj valami szédítő virágszájban fetrengett és a sokezer csillag nyelve mind egy-egy éves billentyűvel játszott az égen. A fehérszakállu maga köré gyűjtötte a meredt arcu utasokat.

— Itt vagyunk — csak ennyit mondott és ünneplőgunnyal szalutált az elhagyott irány felé.

Beljebb a másik öböl mögött, a hegy lábánál fénybe mártva énekel a *Jókedv Városa*. Csupa tűz emberek suhantak a csipkés uccákon, arcuk mosolygó hus, vérük boldos zenekar volt és a szívük szakadatlanul csattogott mint az ügyes borbélykisaszeny kezében a fényes olló. A gyűrött lelkü csapatos megbódította a százfajta édes szag és a pirosan habzó zsvaj, ordítva rohantak a hajóról, elől a szénszakállu, utána a feszületképi, aztán a többi: az özvegy, a faképnél hagyott, s az anyagyilkos, aki egy sötét tördőféssel ébresztette föl a lelkét s azóta folyvást nyöszörgött, mint a lázalom mélyén vergődő gyerek. Álmélkodva osontak a ragyogó falak közt, mellre szívták a puha piros levegőt és habzolták a nevetés friss kortyait a tér sugaras szökőkútjából. A kirakatokban eleven tánc meztelen tiszta szépség vonaglott és másutt fénylő mosolygás, holdog sikoly, színes érzések csillámlottak, uszkáltak az üvegtábla mögött anyaggá elevenedve, mint a lánghasu halak a megvilágított medencében. A fehérszakállu üvöltött, az özvegyet hiszterikus vacogás rázta, a faarcu, a félőrült szintelen vigyorgását rángatta az arcán és a többinek is, mindnek már nótás kábulat csilingelt a fejében.

— Ez az életük — dadogta az egyik muzsikáló oszlop alatt a parancsnok — ami nálunk gyönyör, pihenés az itt élet és munka. Milyen lehet az ő mámoruk?

A sarkon egy fiatal bennszülöttbe botlottak, ép akkor léphetett ki az egyik harangjátékos, cifra palota kapuján. A fehérszakállu karon csipte.

— Mámor, szórakozás, öröm — sugta szinte félészűen az arcába — hova mentek ilyenkor ti?

Éhes ördögök ugráltak a szemében. A bennszülött nevetve pisszent rájuk.

— Vigyázz... a rendőr...

A parancsnok nem értette a tréfának tetsző figyelmzettést.

— Rendőr? — csodálkozott és kedve lett volna megsértődni.

A fiatal bennszülött nevetve nézett a szemébe. Furcsa vidám érdeklődéssel végigtapogatta őket mind, aztán karonkapta a fehérszakállut, húzta maga után.

— Itt — mondta neki még mindig vigan egy kilavított városszéli torony tövében és az egyik boltajtás alatt megkopogtatott egy rozsdás ajtót.

Vörös fény hullámozott bent a titkos folyosón, szinte égette az agyvelőt. A bennszülött félrevont egy fekete függönyt és betuszkolta őket a terembe. Vörös tüzek lobogtak a sarokból, a levegőben pörkölt hus szaga émelygett és a falakon sorjában az éhség, önmarcangolás és a keresztrefeszítés képei verejtékeztek a vérző festéket. Szögekkel kivert ágyak, székek várakoztak oldalt a fal mellett, kelyhek az asztalokon és egy szörnyű nagy feszület a terem homlokfalán. A bennszülött odarántotta őket a legközelebbi asztalkához.

— Vér! — mutatott a párolgó edényre — és arca csunyára változottan vigyorgott. Az oldalsó ajtókon férfiak, nők tódultak be, ütelve egymást, vagy a mellüket szurkálva. Bent a fülledt vérszagban már szinte önkívületben csigára húzták egymást és üveggel hasogatták a husukat. Néhányan maró mérget fecskendeztek a bőrük alá és torz erőlködéssel utánózták orcáikon a síró emberek arcjátékát.

Hajnaltól új zenét vezényelt a muzsikás város a fölröppenő nap elé. A házak fölött rózsás füstben nyújtóztak a zászlók és a fűben énekelte a harmat. Az új csapat már a hajóról nézte a különös színjátékot a tornyokon, amelyek nótás testük alatt a kinok bordélytanyáit rejtik titkos enyhítő szórakozásul azoknak, akik nevetéssel születnek s akiknek abban kell meghalniok.

Berényi János

*

Fiókküzet megnyitás!

HUMANIK

SUBOTICA

Karadjordjev trg 9

Már fennálló fiókok:

Subotica: Aleksandrova ul. 7

Sombor: Aleksandrova ul. 6

Novi Sad: Kralja Petra ul. 11

SZÉNSAVAS MÉSZKŐ-LISZT

szántóföldek, legelők, rétek, szőlő, komló és gyümölcsös

trágyázására

és szikes földek feljavítására

Németországban és a többi szomszédállamban

beigazolhatóan a legkiválóbb eredménnyel bevált

szénsavas mészkő-liszt nélkül

sem a természetes, sem a műtrágya

nem teljesen eredményes

Kérjen ismerletést, használati utasítást és árajánlatot

TRBOVELJSKA PREMOPOKNA DRUŽBA, LJUBLJANA

elárusító helye a Vajdaság részére

Sipos Sándor, Szubotica, Szokolszka ulica 6 — Tel. 868

MERKUR

HARISNYA- ÉS KÖTÖTTÁRUGYÁR
SUBOTICA

Készíti Jugoszláviában

e szakmába vágó összes cikkeket, főleg

PULLOVERI és SPORTCIKKEI

s felhívja a viszonteladók figyelmét

NYILT-TÉR

Opštinsko Poglavarstvo Taraš,

Br. 1811/1928.

Oglas

Rešenjem opšt. predstavništva br. 22/1928. ima se izvršiti ili bušenje novog dubokog artesčkog bunara ili bi se po mogućnosti sadašnji bunar, koji radi sa pumpom imao bušiti dublje do žive vode.

Pozivaju se zainteresovani, koji bi hteli ovaj posao izvršiti, na usmenu dražbu, koja će se održati na dan 1. oktobra t. g. pre podne u 9 sati kod opštinske kuće.

Bliži uslovi mogu se videti svakog radnog dana za vreme zvaničnih časova u kancelariji opšt. beležnika.

Taraš, 17 septembra 1928.

9771

Nežuljiv potpis
beležnik.

POGLAVARSTVO OPŠTINE KUPUSINE.

Br. 2000/1928.

Oglas

Opštinskom poglavarstvu u Kupusini potrebno je 6 vagona po 10.000 kg drva za ogrev.

Drva moraju biti prvoklasne bukove cepanice, suve, dvogodišnja seča, bez oblica i truleža, ab stanica Kupusina.

Pomudjači imaju podneti propisno taksirane ponude opštinskom poglavarstvu najdalje do 26. septembra t. g. Drva imaju se liferovati odmah posle primljene ponude.

U Kupusini, 18. septembra 1928.

9772

Opšt. Poglavarstvo.

Ertesitem a nagyérdemű közönséget és barátaimat, hogy a

Korzó-kávéházat újra megnyitottam

Kérem b. támogatásukat.

Tisztelettel

Franjo Fillinger

Župni Urad Dolnja Lendava (Prekmurje).

Pályázati hirdetmény kántori állásra

A dolnja-lendavai róm. kath. hitközség pályázatot hirdet a kántori állásra.

A kántor jövedelme: 1. (lakás): 3 szoba, konyha, pince, gazdasági épület, kert). 2. Szántó föld és rét 4 hold és 100 öl. 3. Dolnja Lendava községtől 500 dinár. 4. 32 ürméter fa. 5. Körülbelül 100 mérő rozs. 6. Az őszi szüret idején mustgyűjtés. 7. A hivektől körülbelül 200 dinár. 8. 10.000 hivőtől az előirt stóla.

A kántor kötelessége a szabályzatban van feltüntetve. A kérvények az 1928 október 7-ig a Župni Urad (Pléhániahivatal) címére küldendők be. A pályázók kötelesek október 8-án próbaéneklést tartani. A kérvényhez a keresztlevelet és az eddigi működésről szóló bizonyítványokat is csatolni kell. A pályázóknak a szloven és a magyar nyelvet kell tudniok. Az utiköltséget a pályázó viseli.

Dolnja Lendava, 1928 szeptember 17.

9769

Župni Urad.

Tejszövetkezet Branjina (Baranya).

Hirdetmény

A branjinai Tejszövetkezet 1928 október 7-án d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árlejtésen 3 évi időtartamra bérbeadja a tejszövetkezet helyiségét lakással és a szükséges felszereléssel együtt.

Közelebbi fevilágosításokkal alulírott elnök szolgál.

Branjina (Baranya-megye), 1928 szeptember 14.

9751

Pante Šnaterbeck
tejszövetkezeti elnök.

Iskolatáskák

vászonból... 25 din.
valódi bőrből 80 din.

Iskolamappák és aktatáskák

valódi tehénbőrből... 90 din.

Utazó-bőröndök és legmodernebb női ridikülökből óriási választék olcsó, leszállított árak mellett

Schlager Henrik

bőröndök és bőrárú-specialistánál

Subotica, Aleksandrova ul. 1

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Az éjszaka és a rákövetkező délelőtt végerőtelien látszott, a délután azonban már nem engedett időt a tépelődésre, gyorsan kellett határozni és cselekedni... Lili délután három órakor látta a legalkalmasabbnak az időt arra, hogy észrevétlenül kijusson a házból... Főti ügyvéd átment az irodájába, ahonnan estig nem szokott kimozdulni, Fótiné pedig nyugodt ebédutáni hangulatban aludt... Ezt az alkalmat nem volt szabad elszalasztani... Lili felvette könnyű tavaszi kabátját, a kalapját csak úgy a kezében vitte és óvatos léptekkel kisért a házból... Az anyját szerette volna megcsókolni és érte érzett egy kis fájdalmat, de azért a meghatódás távol volt tőle és inkább a felszabadulás öröme ujjongott benne, amikor kinn volt az uccán... Három órája volt még a vonatindulásig. A görbe, meredek kővári uccákon felsétált a hegyre, amelynek lábaihoz a város simult. Magános sétáján bejárta a régi kedves helyeket, amelyekhez gyermekkorának emlékei fűzték és amelyekből most erőszakosan elszakad... Minden uccához, minden kőhöz való emléke kapcsolódott, kisgyerekkora, a boldog iskolásévek és kirándulások, vasárnap délutáni séták diákokkal, már a szerelem titkait kutatva, egész lánysága és eddigi élete... A hegyről mégegyszer lenézett a városba. A házak szeszélyes és görbe vonalakban tarkáltak a délutáni napsütésben, a lábainál feküdt az egész kis város, mintegy szimbóluma annak a nagy világnak, amelyet merész és nagyratörő terveivel így akart a lába elé kényszeríteni... De a piros háztetők és karcsu tornyok között egy sárga ház ablakainak a napfényben tükröződő színteljesen is szemébe villant, a jólismert ablakok, amelyek mögött az anyja és apja maradtak... Hirtelen hátat fordított a szülői háznak és a város-

nak és szinte szaladt le a hegyről, az állomás és a megálmódott sikerek hegycsúcsai felé.

V.

Fótiéknak ez az estéje szomorú volt és örököké emlékezetes maradt. Az asszony remegve várta haza este az ügyvédet a kaszinóból, mert tudta, hogy a súlyos szemrehányásokat nem kerülheti el, ha kiderül, hogy Lili délután engedély nélkül elment és még nem jött haza. Az anya már megbocsátott lányának azért, hogy megszegte apja tilalmát és valahol egyedül vagy talán éppen Dér Gézával kószál a városban, mert hiszen egyébre egyáltalán nem gondolhatott Fótiné... A helyzet csak akkor kezdett aggasztóvá lenni, amikor az ügyvéd este nyolc órakor hazajött és a vacsoraasztalnál Lilit kereste. Fótiné zavartan, szinte bocsánatkérően mondotta el az urának, hogy Lili délután felhasználva azt a félórát, amíg ő aludt, elment valahova és még nem jött haza... Fótiből kirobbant az indulat és fogadkozott, hogy ezentul majd ő vigyáz a lányra, ha az anyja gyöngye ahhoz, hogy parancsoljon neki... A vacsora érintetlenül maradt a tányérokon és Fóti Mihály idegesen rágt a szivarját.

A helyzet mind elviselhetlenebbé lett és amikor már kilenc óra és is elmúlt, a szülőknél szörnyű sejtélem ébredt... Szinte elképzelhetetlen volt, hogy Lili ilyenkor vetődik haza, hiszen ez még soha sem fordult elő. Fóti és az asszony egymást kintózták tehetetlen izgalmaiban... A cselédeknek szegyeltek kérdezősködni arról, hogy nem szolt-e Lili, amikor elment hazulról, de végre mégis behívták a szobalányt. Az zavartan és maga is furcsa izgalomban, amelyből ki lehetett érezni, hogy már a cselédszobát is foglalkoztatja a rejtélyes eset, azt felelte, hogy sem ő, sem a szakácsné nem vették észre, amikor a kisasszony elment és nekik nem szolt semmit... Fótiék már azon gondolkodtak, hogy telefonon felhívják Lili valamelyik barátját, amikor már a legrosszabbra is elkészülve, eszükbe jutott, hogy a lány szobájában tartanak szemlét. A fehér lányszoba elhagyottan, de teljes rendben fogadta őket... Ideges kapkodással kutattak át minden fiókot és zugot, de sehol egy sor írás, vagy áruló jel... A lány elhagyott apróságai árván heverték szanaszét... Fótiné önkéntelenül a ruha-szekrény kul-

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

Folyó évi július 3-ikától kezdődőleg a Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereznii, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapestten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az útítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely úgy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőnél (Beograd, Palata Akademijske, Jakšićeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi tiszteletkneknél és

Subotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoslavia, Manojlovićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes,

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácska Topola Takarékpénztár,

Veliki Bečkerék: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár,

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület,

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör,

Velika Kikinda: Centralna Štedionica,

Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank,

Čakovac: Horvát Általános Hitelbank,

Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Lusztig Bank,

Kula: Hitelbank,

Odzaci: Takarékpénztár,

Vrsac: Kereskedők Egyesülete, Srpska Zanatlijska Banka, Szalay Utazási Iroda.

Ada: Leszámitolóbank.

Az apatin járdás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.

Sztari Bečej: Népbank, Potiska Banka,

csához nyult, amely most benne volt a zárban. Az ajtó felpattant és a szekrényből tátongó üres hézagok feleletet adtak mindenre... A szekrény majdnem üres volt és a benne maradt ócska limlomok közül az egyik sarokból Lilinek egy gyerekkori kedves babája hullott ki... Fótiné felkapta a kopott játékbabát, magához ölelte és hangtalan sirással omlott össze...

Fótinak nem volt ideje az érzékeny jelenetekre. Tudta, hogy most még csak a tévovázás nélküli gyors cselekvés segíthet. A következő percben már a telefontól volt és felhívta az »Uj Hírek« szerkesztőségét. Nem mondta be, hogy ki beszél, csak megkérdezte, hogy ott van-e Dér Géza.

— Nincs itt kérem — hangzott az éjszakai inspekciós újságíró válasza. — Délután elutazott.

Az ügyvédnek remegett a hangja az izgalomtól.

— Hova utazott Dér ur? — kérdezte.

— Nem tudom kérem. Valahová külföldre ment szabadságra...

A telefon-hallgató kiesett Fóti kezéből... A határ felé menő vonat délután hat órakor indult és most már tíz óra volt... Két órája már tul vannak a határon... Már késő... A rendőrséget is hiába értesítene már, csak a botrány lenne nagyobb... A botrány, amelynek undorító polipkarijai most kinyultak feléje, hogy valahová a sárba ragadják magukkal... Talán minden más érzésnél erősebb volt most benne az irtózás a botránytól... A szörny pedig már ott volt a küszöb előtt.

A kisvárosnak a pletyka az éltető eleme. Fecsegő emberek és pletykás vénasszonyok eldorádója a kisváros, amely ujjong a mások szegényén. Intim családi dolgokat és hálószoatitkokat tereget szét az ezerszáiu és sokezerfüli pletyka, amelynek az éhsége sohasem csillapodik. Vigasztalanul sivár a kisvárosi ember élete, ha nincs valami friss botrány. Ilyenkor a fantázia kezd dolgozni. A pletyka minden héten más asszonyt avat házasságtörővé és szorgalmasan tenyészti a félszüzeket, sikkasztókat és veszedelmes Don Juanokat. Háttha még van alapja a pletykának! Ha »megtörtént esetet« lehet színezni, formálni, a »jól beavatott« titokzatos mosolyával és hatalmas lóditásaival világgá kürtölni. (Folyt. köv.)

Novi Becej: Általános Hitelbank.
Bela Crkva: Trgovačko Udruženje,
Pancsevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.
Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank,
Putnik.

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és a gyógycélkat szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál 50-os engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfelelt naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belföldön megfelelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek úgy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak 1929-re

Is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1.

Olcsobbak, mint a többi naptárak.

2.

Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.

3.

Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.

4.

Szerkesztésük gondos.

5.

Minden naptár más-más szövegű.

6.

Igen sok és szép kép van benne.

7.

Tartalmuk élvezetes, tanulságos.

8.

A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidáljuk az adatokat.

9.

Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfűzve.

10.

A naptárrészben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

KINTORNA

— Pompás fiu a vőlegényem! Olyan vidám leveleket szokott írni.

— Biztosan azért olyan jókedvű, mert nem vagy vele...

*

Véletlenül egy újság akadt két kisfiu kezébe. Azt mondja a nagyobbik, roppant buzgalommal silabizáva a szavakat.

— Az van itt, hogy azt mondja: »félvilági hölgy«. Mi lehet az a félvilági hölgy?

A kisebbik fölényesen lelel:

— Még azt se tudod? Olyan néni, aki csak az egyik szemével lát.

*

Vendéglőben.

A vendég visszaküldi a húst, hogy kemény. Ujra keményen hozzák vissza. Erre hivatja a vendéglőst.

— Micsoda husokat vesznek maguk. Ez a hus ehetetlen!

— Bocsánat, nagyságos ur, — védekezik a vendéglős — mi csak a legfinomabb húst tartjuk. Ez a borju például, amelynek a husából ez a szelet készült, első díjat nyert egy gazdasági kiállításon.

— Ne mondja! Mikor?

— A háboru előtt, kérem.

*

A fennhéjázó Jenki jobblétre szenderül és beke-
rül a mennyországba. Itt fűvel-fával ismerkedik és mindenkinek Amerika csodáival henege. Többek között összekerül egy idős külsejű, összes férfiival, akinek szintén Amerika látványosságait dícsérik. Mikor már elmesélte a felhőkarcolók méreteit, önérzetesen folytatja:

— Aztán nálunk van a Niagara, az a leghatalmasabb vízesés. Ott egy másodperc alatt több víz hőmpölyög le, mint amennyit maga egész életében látott.

Az öreg ur megszólalt:

— Az valószínű...

Erre az amerikai udvariasan bemutatkozott és hozzátette:

— Kíhez van szerencsém?

Mire az öreg szerényen válaszolta:

— Én Noé vagyok...

*

A családfő ünnepélyesen így szól a leányához:
— Kislányom, megkérték a kezedet.
— Papa, kérem, én nem akarok megválni a mamától!

— Nem kell megválnod. Én beleegyezem, hogy ő is veled mehessen...

*

Füüdözö: Segítség, segítség, elmerülök!

Professzor: Várjon csak egy kicsit, ha szabad kérnem. Előbb emlékezetembe kell idéznem, hogy voltaképpen hogyan is megy az uszás.

*

— A jó házasság, asszonyom, olyan, mint a cukor.

— Miért?

— Édes, de könnyen oldható.

**Most van
alkalma
az államnyelvet
könnyen megtanulni**

Megjelent a legmodernebb rendszerű szerb-magyar nyelvkönyv. Irta Vujkovic Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállítja: MINERVA R. T. könyvosztály

INGYEN

14 napi svájci tartózkodás, utazás és 100 svajci frank zsebpénzt nyerhet, ha

**Suchard
Milka Velma Bittra**

csokoládét
eszik

Az új prémia már forgalomban vannak, de a régi bónok és albumok továbbra is érvényesek

5259

A nyerők neveit későbbben közöljük

Tiszai nyári fürdő 100 kabinnal

teljesen jókárban, azonnal **eladó** Felvilágosítást nyújt:

Radosavljević könyvkereskedő
Stari-Bečejen

9743

EDGAR WALLACE

regényei egészen egyedül állnak a regényirodalomban, mert regényeiben

abszolút újat és eredetit ad

és világsikerének ez az egyik, talán a legfőbb magyarázata.

Bűnügyi regényei legközelebb állnak a mai emberhez, mert mindegyik könyve a mai életből van véve és valamenyinek dátuma tegnap, vagy legkésőbb tegnapelőtt.

Edgar Wallace a magaalkotta műformájában elmegy a legszélső határig. Egyre céloz és utal a bűnösre, de úgy, hogy célzásai mind kettős jelentésűek, mert két cselekményre is vonatkozhatnak. Legnagyobb művésze az események ilyen összeállítására: minden könyvében legalább kettős, de nem ritkán hármas, négyes, ötös egyelőre erejű, egyformán érdekes, egyformán izgató mese szalad a kibontakozás felé.

Az események száguldva követik egymást regényeiben, ez sikerének második főoka. Regényei drámák, vagy helyesebben filmdrámák, a filmdráma minden helyzetét energiájával, hibái nélkül. Lehetetlen megszabadulni könyveinek lebilincselő erejétől.

Most jelentek meg:

A Vörös kör 40 dinár
A két lakattal lezárt ajtó 40 »
A smaragd nyaklánc 40 »
A zöld ijjász 60 »

Kaphatók:

a MINERVA rt. könyvosztályában,
Szuboticián.

**Elegáns
Gallér**

**MARQUE DÉPOSÉE
COEUR**

**Az előbb
bőcsi
divat
ing**

**JEGY
HÁROM SZIV
A VILÁGJEGY**

Fahárnemű **OTTO TAUSSIG & Co** gyár
WIEN XII. DUNKLERSGASSE-13.
Vezérképviselő: **HOFFER & LEDERER** Zagreb

Legolcsóbban ajánl
buzapácoláshoz első-
rendű olasz

kékkövet

kicsinyben és nagyban
Schäffer Róza
Subotica, főpostával
szemben. Telefon 573

Könyvkötősegéd

azonnali belépésre
kerestetik
írásbeli ajánlatok, Könyv-
kötő* jellegre Schmolka
hirdetőkrodába Novisad,
Jevrejska 7 küldendők

Elsőrendű

tisztított diót

kg.-ként 28 dinárért
nagyban és kicsinyben szállít
Schäffer Róza
Subotica
Főpostával szemben
Tel. 573 9162
Postán utánvétellel

A boldogulás és a siker legegyszerűbb receptje: *megvenni, olvasni, követni a Technika Világát!*
Mindenki könnyen megérti Mindenki gyönyörködik benne Mindenki hasznát veszi

A TECHNIKA VILÁGA

a könyvek könyve, mert benne van:

a fizika, az elektromosság, a világítás, a motorok, a gőzgépek, a vasutak, a gőzhajók, a rotor-hajók, az automobilo-
k, a léghajók, a repülőgépek, a távirás, a távbeszélés, a rádió, a távolbalátás, a hidépítés, a csatornázás, a gáz-
gyártás, a hűtőipar, a vegyészeti ipar, a gyógyszervegyészet, a festékgyártás, a műselyemgyártás, a cellulóze-
ipar, a szemétfeldolgozás, a bányászat, az építészeti, a vasbeton, a faipar, a textilipar, a papíripar, a nyomdászat,
a litográfia, a könyvkötészet, a fényképezés, a filmtechnika, az író- és számológépek, a mezőgazdasági ipar,
a gazdasági gépek, a modern ipar, tehát benne van a technika minden újítása, teljes ismerettára

A TECHNIKA VILÁGA

minden sorát, ezer meg ezer csodálatos fogalmát mindenki könnyen megérti, mert a gyakorlati
élet legkitünőbb oktatómesterei írták.

Útravaló az egész életre A nagy emberi sikerek hatalmas könyve

Nagy lexikon-alak, finom papír, művészi félbőr-kötés, elsőrangú kiállítás, 866 oldal,
738 kép, 42, részben színes műmelléklet. A teljes mű ára 480 dinár.

Havi részletfizetésre szállítja a MINERVA R. T. könyvosztálya Suboticán

Itt leválandó

T. Minerva štamparija d. d., Subotica

A Bácsmegeyi Naplóban megjelent hirdetésre hivatkozva, kérem a TECHNIKA VILAGA című
műre vonatkozó fizetési feltételek közlését.

(Olvasható aláírás)

(Pontos cím)

Pálínkafőző kazánok

és háziartási tiszták tiszta
vörösrézből a legjutányo-
sabb árban kaphatók

Bartek i supr. Rehm

Subotica
Vilsonova ulica 47
A'api va 1877-ben 7312

Naponta friss

pörköltkávé

kapható

Sugár Manónál

Telefon 47

Elsőrendű **meszet,**
beocsini portland
cemen, alab.
gipszet, 5475
száraz, pormentes

BUKKFASZENET,
pécsi **kovács-**
szenet, 1-a aprított
bűkiát ajánl

Révai Adolf, Subotica
Soko'ska ul. 2 Tel. 551

Kartellen kívüli superfosfát és benzin

ismét kapható

LEDERER DEZSO cégnél,
SOMBOR 8443

Dombornyomáshoz

mind a féle

**stancnik, bélyegzők, pe-
cesétnyomók, monogram-
mok, cimerek stb. vésése**

mindennemű fémből megrendelésre gyorsan és pontosan
készülnek

Deutsch József, órás és ékszerésznel
SUBOTICA, Save Tettejka ul. 4

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsirók,
vizmentes ponyvák, szőnyegek, lin-
leumok, butorszövetek és egyéb kár-
pi os cikkek legolcsóbb bevásárlási
forrása. Kérjen árajánlatot. Külön
felhívjuk a t. vásárló közönség figye-
lmét nyugágyainkra, amelyek a le-
jobb anyagból vannak összeállítva és
a legolcsóbbak az egész környéken

Pakots József:

Az ember, aki utvesztőbe jutott

Az új emberek világát, tépelődéseit, küz-
delmeit, harcait és szenvedéseit, lelkesültsé-
geit és csalódásait, szerelmüket és vágyaikat
boncolja nagyszerűen érdekes mese keret-
ben Pakots József regénye. Ahogy a tenger-
parti szanatórium lakói együtt élnek s ahogy
világukban kibontakozik az egész társadalom
képe robbanó erővel ragadja magával az
olvasó érdeklődését a regény lüktető lendü-
léte.

Ara füzve 48 dinár

Kapható a Minervar.-t. könyvosztályában

Olcsó árak

Olcsó árak

Dívtos

Izléses

Tartós

Elegáns

2055

Pressburger
DÍVATCÍPŐ KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a
legmodernebb saját ké-
szítésű cipőkből

Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

»DAMA«

FEHERNEMŰ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl

valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ajándéknak
alkalmas pijamákat,
linon zsebken-
dőket, teri-
tőket

SZILVA

lejár- vagy pálinkafőzőshez,

rózsa és fehérburgonya

frankó bármely állomásra vagon és kisebb lételekben szállít

Kovács B. Noviszád

Futoški put 43 — Telefon 20-84 — Sürgőncím: B. Kovács

Ha **KÖNYVSZAKERTŐRE** lesz szüksége
írjon **Borbély L. Novisad,** postafiók 75 címre

MILOVANOVIC GYÖRGY

SZÜCSMESTER

Novisad, Pašičeva ulica

hazaérkezett a **leipzig** szőrmevásárról és
ajánlja dus szőrmeraktarát, hel kü önféle szőrmék,
legegy. zerübbtől a legnemesebb g
versenyképes árban kaphatók.

Készít **szőrmekabátokat**
a legutolsó divat szerint.

Atalakításokat végez legelsőrendű szakerek által.
8618

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SAMUEL, SENTA

modern előnyomdaberendezéi gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és
kellékek kaphatók

Eladó birtok

Kula és Crvenka között fekvő első-
rendű minőségű 167 kat. hold ter-
jedelmű szántóföld eladó. Esetleg
kisebb parcellákban is. Átvétel az
1928/29. gazdasági év elején.
Feltételek megtudhatók dr. Stre-
litzky Dénes és dr. Schwarz
Lajos ügyvédi irodájában, Subo-
tica, Kralja Aleksandra ulica 1.

9583

Uj Wells-könyvek

A püspök lelke

Regény nagyon kevés szerelemmel, a lelkiis-
meretről és vallásról és az életnek igazi bo-
nyodalmairól. Ára 55 dinár.

Az új Machiavelli

(Három kötet)

Az új Machiavelli, melynek szerelmi bo-
nyodalmai az író lelki élményeivel és másod-
dik házasságának történetével szoros kapcso-
latban állnak, egy fiatal, törekvő politikus
házasságának, szerelmének és pályafutása
hirtelen összeroppanásának ragyogóan meg-
írt története.

Ára 75 dinár, mindkét könyv kapható a
Minerva r. t. könyvosztályában.

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
A „Cines Roma” filmgyár monumentális filmje!
CHRISTUS
Az isten-ember születése, élete és halála filmen!

Hétfőtől szordáig
Világháboru II. része
Tengri és légi csaták!
Előadások kezdete naponta 4, 6 és fél 9 órakor

A jövő hét attrakciója a LIFKA-ban

Rendezte: FRITZ LANG, a „Niebelungo”, Faust, Metropolis alkotója.
„UFA-FILM” Subotica monopolja.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagságú és emendált kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbolygított jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszátok meg a mellékletet.

Állandó képkiállításomat felújítottam

Radierungokból C.ók, Glatz, Fényes, Koszta, Perlmüller, Izsák, Magyar-Manheimer, Prihoda, Kerntner, Hermann, Zádor, Gold, Dier, Saliger munkái érkeztek. 75x100 Madonna olajfestmény díszes Blonde-rámában. Nagy választék eredeti perzsaszőnyegekben.
Wieni, meissen, Wedgwood és rosenthal ozzonakészletek, valódi svéd kristály és Moser pipere-garnitúrák, yardinerek, gyümölcs- és konfekt-tálak, eredeti japán vázák, bronz-, porcellán-, fayance- és márványfigurák, irókészletek és divatos ridikulók.
Naponta friss vágott és eserepes-virág
BALOG LINA cég, Subotica

Gőzmalom

1 1/2 vagonos, jómene-elü, vám- és kereskedelmi gőzmalom a Tisza folyó és vasutillom mellett, más vállalat miatt eladó és azonnal átvehető. Cím a kiadóban.

Friss töltésű ROHITSI ásványvizek

a legolcsóbb árban szerezhetők be
A. ZORIĆ
fűszer-csemege, és festékkészletben
SOMBOR, Kraljevića Djordja ul.5

Kettős helység kiadó

Pašićeva ul. 7 szám alatt
Schäffer Róza
fűszerkereskedésben
Subotica, a főpostával szemben. Tel. 573

Mészáros, hentessegédet azonnali belépésre keresek. Csak személyes megjelenést veszek figyelembe. Bencsik Ferenc hentes, Senta. 9713

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

Iccést keresek. Pajo Frank, II. kör, Ostobodjenja ul. 34. 9673

VÉTEL-ELADÁS

Használt üzleti üvegálat, cca 9 méter, keresek megvételre. Textil, Subotica, Pašićeva ul. 9774

Autobus, Ford, igen jó állapotban, jelenleg is üzemben, jutányosan eladó. Szilárd mérnök, Sombor, Atanackovića 8. 9759

Patkanin patkányirtószert doboz. 15 dinár. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában, továbbá a Torontali Agrárbanknál, Veliki Beckereken. 9678

Valódi svájci tenyészüszők érkeznek!

Elsőrendű, közvetlenül Svájcban importált, szimmenthali hasas tenyészüszők vannak uton Svájcban és 2-3 nap múlva eladásra kerülnek

E. Vajda, Čakovec (pályaudvar) Muraköz

Interurbán telefon 3, 4, 59 és 60 — Táviratcím: Vajda Čakovec

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap
Ünnepélyes szezonnyitó előadások!
L'alienne a Alger nyitány
Játéka a teljes városi filmharmonikus zenei
ÁRULÁS
(A marokkói kémmő)
Film a fenséges szerelemről az izzó afrikai nap alatt.
Főszereplők: Várkonyi Mihály, Jozsef Schildkraut és Yetta Goudal
Produccia P. D. C. Rosafilm Németország
Naponta 3 előadás
Előadások kezdete délután 4, 6 és este fél 9 órakor

Bognároknak kerékgyártógép nagyon olcsón sürgősen eladó. Suboticán, Ullreich, I. Jukićeva ulica 37.

Szalagfűrészgép, új, 750 m/m. átm., szalagfűrészgép, használt, 500 m/m. kerék átm., abricher gyalogép vastagsággal és fűrőgépek kombinálva, 360 m/m. széles, kevésbé használtak, Kirchner gyártmányok, szalagfűrészgép, magánjáró és huzatos, használtak, olcsón eladók. Skotus Viatora ulica 4. 9686

Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélvegen. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9. Subotica. 9749

Olcsón eladó széna és szalmaprés Hoffer Schrantz Italiya márka. Egy nagy szecsakavágó. Mindkettő kis motorral megy. Egy nagy speditör kocsit a legjobb karban. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 9749

Egy jó karban levő amerikai íróasztal megvételre kerestetik. Ajánlatok Roth Ármín kalapgyárához, Subotica. 9728

Széna. Prima kőr- és sámentes szénát szállítók vagontelepekben jutányosan áron. Ivan Sulyok, Osijek Gundulićeva ulica 15.

Tisza és vasut mellett nagy községben motormalom egynegyed része eladó. Cím a kiadóban.

Tejcsarnokok figyelmébe. Minden mennyiségű prima teavaját átveszek egész éven át. Ajánlatot azonnal fizetek jellegre a kiadóhivatalba küldendő.

Monori mag (Magy. Magtanyészet R. T.) vajdasági képviselőtét átvettük. Kérjen árjegyzéket. Bednárz kertészet, Stara Kanjiža.

Többtermelés — gyümölcsfaültetés! Díjtalan árjegyzéket küld Bednárz faiskola, Stara Kanjiža. 9575

KÜLÖNFÉLE

Lakás a beltéren 3-4 szobás, 1929 február 1. beköltözéssel kerestetik. Cím Senoa ulica 17. 9790

Vendéglő, jóforgalmu, ház- és berendezéssel eladó. vagy haszonbérbe kiadó. Özv. Lakatos Jánosné, Senta. 9714

Bárbeadó 210 hold, Brčkától 23 kilométerre. Josip Zilzer, Vinkovci. 9752

Lakás, háromszobás azonnal kiadó, a posta közelében. Bővebbet Földes ruházletben. 9685

Elveszett egy nagyobb és egy kisebb könyv vasárnap este a tölgyfáserdőtől a városházaig vezető uton (a Majsai-uton). A könyvben munkás elszámolások voltak és pedig bolgár nyelven írva. Kértek a b. megtaláló, adja le a könyveket jutalom ellenében Hriste Velčov kertésznek, a huszpiac (zöldszépiac). A könyv különben mindenkinek értéktelen, azonban a tulajdonosnak nagyon fontos. 9695

Szoba, feltétlenül különbejárata, szépen és tisztán burtozva magános házban, magános háziasszonyal lehet külterületen is, főleg nappali használatra keres vidéki pár. Ajánlatokat a kiadóba, „Jó árért” jellegre kér. 9733

Eutorozott szoba kiadó dr. Wohl József szülés és nőorvosnál, Kr. Aleksandra ul. 9. 9627

Ingyen kap 1 próbadoz eredeti Daruvary krém, ha portóra beküld bélyegen 2 dinárt. A Daruvary krém ezideig a legjobban bevált szer arcisztálatlan-ságok, szeplők, májfoltok ellen. Kapható szaküzletekben. — Készíti Blum gyógyszerár, Subotica, főpostával szemben. 5190

Négyszobás lakás előszobával, fürdőszobával és vízvezetékekkel, minden mellék-helyiségekkel november elsejére kiadó. Kumićeva ul. 3. 8010

Amerikába kívándorlók kérjenek ingyenes felvilágosítást Lloyd Sabaudo gőzhajózási társaság alképviselőjétől, Sombor, Kralja Petra 30. 8056

Ujencok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 9287

1-5 szobás lakások állandóan kaphatók „Eros”-nál.

LEVELEZÉS

Nyelvtudás ma mindenkinek egyaránt fontos. Angol- és németoktatás csoportokban és egyéneknél most kezdődik. Havi tandíj 80 dinár. Iratkozzék be idejében. Raynbird, Subotica, Zrinjski trg 19. 9755

Melyik, csakis csinos, megértő nő ismerkedne meg sűrűn Suboticára ránduló férfivel. Leveleket „Diszkrét találka” jellegre kérek a kiadóhivatalba. 9780

HÁZASSÁG

Diplomás 22 éves tanítónő vagyok. Vagyonom 1,800,000 dinár készpénz és 2,000,000 ingatlan. Házasságot kötnék magamhoz illő kora urakkal. Teljesítmű leveleket „Erdélyi” jellegre a kiadóba kérek. 9058

FOGLALKOZÁS

Kovács-tanoncnak felvétetik jó házból való erős fiu. Bővebbet Crnjaković bódésnál, az állomással szemben. 9792

Munkáslányok, állandó, könnyű munkára, azonnal felvétetnek. Fischer Ernő dobozgyár, Karadžićeva 26. 9754

Fiatal borbélysegédet, jó munkást, aki jól tud bubihajvágást, jó fizetéssel, mellékkeresettel és százalékkal azonnal felveszek. M. Kéczyturi-nőifodrász, Vel. Beckerek. 9767

Kádársegéd állást keres azonnali belépésre. Bus József, Pádé (Bánát). 9768

Házvetőnőnek menne tisztaság és rendszerető, békéstermészetű nő. Leveleket „Csendes otthon” jellegre Molnár könyvkereskedésbe, Senta címre kérek. 9711

Német kisasszony kerestetik pusztára elemista kisleányhoz, szerb nyelv tudása fontos. Fényképes ajánlatokat kérek. Cím a kiadóban. 9787

Tanárnő német-szerb órákat ad, valamint magántanulókat az összes tantárgykból sikerrel előkészít. Cím a kiadóban. 9762

Gyermektelen házaspár keres egy leányt és kiszolgálófiut, 12-13 év körül. — Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ul. 9. 9761

Kereskedősegéd a rőfös- és rövidáru szakmából állást keres. Cím Schmolka hirdetőirodában, Novisad. 9782

Tanonc felvesz Petró cipész, Sokolska ul. 1. 9789

Ügyes, szolid kiszolgálóleányokat felvesz Sztipics étterem, Subotica. 9786

Fűszerkereskedősegéd és kifizetőfiu azonnal felvétetik. Nojcsak Géza cégnél, Subotica. 9753

Gyógyszerész magiszter vagy asszisztent keresek azonnali belépésre. Samarjay gyógyszerár, Sombor. 9760

Soffőri állást keresek 5 évi gyakorlattal. — Vojvodina ügynökség.

Társat keresek, biztos megélhetést biztosíthat magának csekély alaptőkével. Vojvodina ügynökség. 9651

Kis tagu uri család rendszerető minden házvezetőt keres. Cím a kiadóban. 9649

Tanulóleányok felvétetnek. Hatyru mosó- és vasalóintézet. Hadžićeva ulica 4. 9696

Négy középiskolát végzett fiut teljes ellátással tanulóknak felvesz, Vasziljević uriszabó Subotica, Manojlovićeva ulica 7. 9378

Közvetítjük a legrövidebb idő alatt az engedélyek minden fajtáját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékínérés, lično i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ul. 9. 9288

Festékes-segéd, fiatal, szaképzett, mielőbbi belépésre felvétetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre. 9658